

VECTOR®

TYGODNIK POLONII

ŁĄCZYMY
POLONIĘ
DOŁĄCZ
DO NAS

Nr 10 (73) / Rok III / 09.03.2014 r.

HÉBDOMADAIRE - VECTOR POLONII - FRANCE - BELGIQUE - LUXEMBOURG - 1,50 € - www.vectorpolonii.com

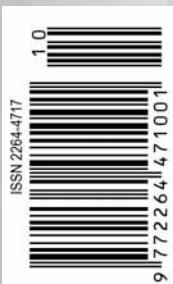
fol. Vanessa Bodo

DZIEŃ KOBIET

*W grupie drzemie siła!
Ilona Smadja opowiada
o Paryskim Babińcu*

W NUMERZE m.in.

- Kwiatek dla Ewy, czyli czy potrzebujemy Dnia Kobiet?
- Kolejny odcinek powieści Cezarego Dobiesza „Wazon sypialny”
- Adwokat radzi, Kalendarium wydarzeń, Program TV...

20 STRON

GASTT

gastronomie-tendance

HURTOWNIA SPOŻYWCZA PARIS-RUNGIS

Hurtowy dystrybutor polskich produktów spożywczych zaprasza do współpracy: Sklepy, Restauracje, Hurtownie, Stowarzyszenia oraz pozostałe podmioty organizujące duże imprezy, bankiety, catering, kiermasze.

Dostarczamy na terenie Francji i Belgii.
Dostawa do 48 godzin max.

Nasi partnerzy:

- Aux Délices Pologne – 203, rue Saint Maur – 75010 Paris
- Sklep Manorek – 156, rue Oberkampf – 75011 Paris
- Aux Régals – 17, rue Docteur Goujon – 75012 Paris
- Comme en Pologne – 9, rue Hegesippe Moreau – 75018 Paris

W tych sklepach można nabyć szeroki asortyment polskich, zawsze świeżych produktów.

Zamówienia: 01 45 60 44 95, Zamówienia ekspresowe: 06 23 00 48 39
e-mail: contact@gastt.fr, ADRES: GASTT, Zone SOGARIS, Bâtiment R/S, 94150 RUNGIS

PROMOCJE

KUPUJESZ, SPRZEDAJESZ POSZUKUJESZ?

Gorąco zachęcamy do zamieszczania bezpłatnych ogłoszeń na naszym portalu internetowym

www.vectorpolonii.com
w zakładce OGŁOSZENIA

STRONA GŁÓWNA REDAKCJA KONTAKT MOJE KONTO Szukaj

VECTOR TYGODNIK POLONII

KUP E-WYDANIE VP KONKURS BLOG VP OGŁOSZENIA PRENUMERATA FOTOREPORT

Zachęcamy do lektury „Vectora Polonii” nr 67 z „Angorą” lub bez!
Droży Czytelnicy, Od niedawna istnieje możliwość zakupu i prenum [..] > dalej

Wybór Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

POPULARNE

- ★ Kanada: Literatura n... książki
- ★ Świat w obiektywie K...
- ★ Myślisz, że mam rację „Angorą”
- ★ Zachęcamy do lektury „Angorą”
- ★ Izrael: Tydzień Kuchni

07:30

Czwartek, 23 s...

Dzisiaj są imieniny: Fernan...

POGODA

5°C
odczuwalne 5°C
Pochmurno

Agneszka Radwańska w półfinale Australian Open!
Środa, 22 stycznia 2014

Agneszka Radwańska pokonała broniącą tytułu Wiktoria Azarenkę, i wystąpi w półfinale wielkoszlemowego Australian Open. Polka nigdy wcześniej nie dotarła do tego etapu imprezy w Melbourne. O finał

VECTOR TYGODNIK POLONII

REKLAMA
I OGŁOSZENIA

przyszłość” w poniedziałek, 27 stycznia w Krakowie spotkają się parlamentarzyści z kilkunastu krajów, m.in. Polski, Izraela,

TEMAT TYGODNIA: Dzień Kobiet z Paryskim Babińcem

ZAPRASZAMY NA...

Koncert Tomasza Stańko
i New York Quartet w Gandawie

SPIS TREŚCI

- 4 TU I TERAZ:**
Od Redakcji
Kwiatek dla Ewy,
czyli czy potrzebujemy Dnia Kobiet?
- 5 SPOSTRZEŻENIA**
POLSKIEJ PARYŻANKI:
Złodzieje
- 6 POLSKIE TROPY:**
„Kulig 2014” - zimowe spotkanie
w Polsce między miastami partnerskimi
- POLONUS TYGODNIA:**
Martyna Florczak
- 7 WYDARZENIA:**
- Konkurs literacki „Jeden Dzień.
Polska, jaką pamiętam”
- XI Światowe Zimowe Igrzyska Polonijne
- W skrócie
- 8 ADWOKAT RADZI:**
Ubezpieczenie w Kasie Rolniczego
Ubezpieczenia Społecznego (KRUS),
a legalna praca za granicą
- 9 MODA:**
Haute couture – z czym to się je?
- NA ZDROWIE:**
Trudne czasy
- 10-11 PARYSKI BABINIEC
W GRUPIE DRZEMIE SIŁA!**
- 12 VECTOREK**
- 13 ROZRYWKA**
- 14 POWIEŚĆ W ODCINKACH**
Cezary Dobies, *Wazon sypialny* 1/3
Rozdział pierwszy – *Lilie*
- 15 CO? GDZIE? KIEDY?**
Kalendarium wydarzeń polonijnych
- BYLIŚMY NA...**
Filme Pawła Pawlikowskiego *Ida*
- 16-17 PROGRAM TV**
- 18 HOROSKOP, PRZEPIS
KULINARNY, PRENUMERATA**
- 19 OGŁOSZENIA, PRENUMERATA**
- 20 SZTUKA NIECODZIENNA:**
Paryski spacer z Marianem

VECTOR
TYGODNIK POLONII

depuis 2012

REDACTION EN CHEF
Julita Lech
j.lech@vectorpolonii.com

REDACTION
Anna Garnys, Alicja Połaj,
Luiza Sawicka-Hofstede,
Anna Rudek-Smiechowska,
Katarzyna Tymiec

FUUILLETONS
Krystyna Mazurówna,
Jean-Claude Kociólek

EDITEUR
Editions yot-art

SIEGE SOCIAL
6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tél. 09 62 62 77 86,
e-mail: redakcja@vectorpolonii.com,
www.vectorpolonii.com

DIRECTEUR DE LA PUBLICATION
Józef Rudek

IMPRESSION
Printgraph, 32-800 Brzesko, drukarnia@printgraph.pl

PUBLICITE ET ANNONCES
6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paris
tel.: 09 62 62 77 86, e-mail: redakcja@vectorpolonii.com

LETTERS A LA REDACTION
redakcja@vectorpolonii.com

GRAPHISTE
Paweł Wójcik, e-mail: pawel.cube3d@gmail.com

N° Commission Paritaire: 1215192120
ISSN : 2264-4717

OD REDAKCJI

Czy obchodzenie Dnia Kobiet jest uzasadnione? Na to pytanie nie udzielimy jednoznacznej odpowiedzi, gdyż każdy ma własną koncepcję na ten temat, i niech tak pozostanie. Na pewno jednak należy kobiety doceniać i szanować. Na łamach „Vectora Polonii” wielokrotnie przybliżaliśmy Państwu sylwetki wspaniałych kobiet ze środowiska polonijnego. Przypomnijmy chociażby Hannę Stypułkowską-Goutierre, Teresę Janinę Czekaj, Elżbietę Wysoczańską... Co tydzień zamieszczamy też felietony Krystyny Mazurówny, porady adwokat z Belgii, Jolanty Boulboulle-Kaczorowskiej... W tym numerze rozmawiamy z kolejną osobowością – Iloną Smadją, zało-

życielką Paryskiego Babińca, grupy kreatywnych i zdolnych dziewczyn. Aleksandra Stenka pisze: „Mimo że w 1993 roku premier Hanna Suchocka zniósła obchody Dnia Kobiet (zapominając widocznie, że jej kariera polityczna jest owocem emancypacji kobiet), to spora część płci żeńskiej nie zapomina o tym święcie. Młode kobiety w dużych miastach, często wraz z wspierającymi je partnerami uczestniczą w Manifach, a poza nielicznymi wyjątkami każda się cieszy z kwiatka. I tym optymistycznym akcentem kończąc, składam wszystkim Paniom najlepsze życzenia.” A my dołączamy się redakcyjnie do tych życzeń!

Kwiatek dla Ewy, czyli czy potrzebujemy Dnia Kobiet?

Mimo że Dzień Kobiet przedstawiany jest obecnie jako socjalistyczny dzień dobroci dla kobiet, obdarowywanych w zakładach pracy rajstopami i przywiedłym goździkiem lub tulipanem, to według statystyk około 90 % kobiet nadal lubi to święto i nie ma nic przeciwko okazjonalnym kwiatkom czy prezentom. Oczywiście króluje argument, że to komercjalizacja, że kobiety należy szanować codziennie, a nie od święta, ale wygłaszany jest często przez tych, dla których wysiłkiem jest zakup symbolicznego „wiechcia” nawet raz w roku, a za równie komercyjne należałoby uznać Walentynki, imieniny czy nawet Boże Narodzenie...

Większość z nas zna pewnie historię o strajku amerykańskich kobiet w dniu 8 marca 1908 r., domagających się godnych warunków pracy i prawa wyborczego, co zostało skwapliwie zawłaszczone przez propagandę leninowską, i Dzień Kobiet wrósł na trwałe w pejzaż obozu krajów bloku wschodniego. Jednakże oprócz nich także Szwajcaria, Austria, Niemcy, Dania obchodziły to święto i dopiero wybuch I wojny światowej przerwał ten zwyczaj.

Jest jednak i inna, znacznie starsza tradycja, nawiązująca do Matronaliów, obchodzonych w starożytnym Rzymie – święcie płodności, bóstw żeńskich, które przypominały współczesny 8 marca. Mąż obdarowywał żonę prezentem, a świętowały także niewolnice i prostytutki,

co zdecydowanie przemawia za tym, że było to święto kobiety, a nie matki. Miało to miejsce 1 marca.

A jak wygląda to dziś na świecie i w Polsce?

Obecnie jest to oficjalne święto w Albanii, Armenii, Algierii, Azerbejdżanie, Białorusi, Bośni i Hercegowinie, Brazylii, Bułgarii, Burkinie Faso, Chinach, Laosie, Kazachstanie, Kirgistanie, Macedonii, Moldawii, Mongolii, Czarnogórze, Kamerunie, na Ukrainie, w Rumunii, Rosji, Serbii, Wietnamie, Zambii, Włoszech, na Kubie, no i oczywiście w Polsce.

I tak np. w Rosji jest to dzień wolny od pracy, a panie otrzymują gałązkę akacji srebrzystej. W Portugalii i Rumunii kobiety świętują we własnym gronie, i to dość hucznie. Podobnie we Włoszech, tam zresztą przypomina

foto: domena publiczna

się o święcie tydzień wcześniej, na plakatach, ulotkach i – co ciekawe – panie obdarowane kwiatami, solidarnie obdarowują się też nimi między sobą.

Na Białorusi w 2011 roku, Dzień Kobiet trwał cztery dni – zaczął się piątek 4 marca. W zakładach pracy kobiety otrzymywały czekoladki i kwiaty, czasem premie, a milicjanci z drogówki zatrzymywali samochody, by wręczyć kwiaty i złożyć życzenia.

Francuzi nie świętują Dnia Kobiet, jednak w 2011 roku z okazji tego święta, telewizja France2, zrealizowała reality show „Tydzień bez kobiet”, pokazujące mężczyzn opuszczonych na krótko przez połowice, którzy skonfrontowani z nowymi obowiązkami niekoniecznie sobie radzili.

Warto jednak wiedzieć, że mimo iż „święto rajstopy czy goździka” bywa dla nas powodem do ironicznego uśmiechu, to 8 marca pozostaje nadal w wielu krajach pretekstem do upomnienia się o prawa kobiet. I tak w 2007 roku, święto to zostało zakazane w Iranie, 100 osób zostało pobitych, wiele kobiet aresztowanych. W Izraelu jeszcze kilkanaście lat temu kobiety nie mogły świętować, a dziś zakłady kosmetyczne i sklepy jubilerskie ofiarowują im w tym dniu specjalną zniżkę.

A w Polsce? Mimo że w 1993 roku premier Hanna Suchocka zniósła obchody Dnia Kobiet, (zapominając widocznie, że jej kariera polityczna jest owocem emancypacji kobiet), to spora część płci żeńskiej nie zapomina o tym święcie. Młode kobiety w dużych miastach, często wraz z wspierającymi je partnerami uczestniczą w Manifach, a poza nielicznymi wyjątkami każda się ucieszy z kwiatka. I tym optymistycznym akcentem kończąc, składam wszystkim Paniom najlepsze życzenia.

Aleksandra Stenka

foto: domena publiczna

SPOSTRZEŻENIA POLSKIEJ PARYŻANKI

fot. z archiwum Krystyny Mazurówny

ZŁODZIEJE

Wsumie, to ci złodzieje są bardzo inteligentni. Znaczą, ci naprawdę zawodowi. Bo taki byle jaki złodziejasek, co to tylko patrzy, żeby cokolwiek gdzieś zwinąć, jak każdy amator – nie ma pojęcia, jak się do tego właściwie zabrać. A to popchnie starszkę na ulicy, żeby jej wyrwać torebkę, a to przestraszy dziecko w wieku szkolnym, żeby oddało mu portmonetkę – podłe metody, mały zysk i kompletny brak jakiegokolwiek etyki zawodowej. A prawdziwi, zawodowi złodzieje dużego kalibru potrafią godzinami – ba, całymi miesiącami – obmyślać misterne scenariusze swoich niecnych poczynañ, planować z aptekarską dokładnością szczegóły napadów i prześcigać się w oryginalności fantastycznych, aczkolwiek wysoce nieuczciwych przedsięwzięć.

We Francji głośny w swoim czasie był napad na bank, a właściwie nie taki znowu napad – po prostu któregoś niedzieli złodzieje weszli sobie bezpośrednio do kasy przez własnoręcznie wykopany uprzednio kilkukilometrowy tunel, który poczynał się w jakimś opuszczonym gruzowisku, a wił pod ulicami i przebiegał przez piwnice, omijając starannie podziemne trasy metra, by wylądować w samym sercu skarbcza. Złodzieje skarbiec opróżnili i poszli sobie hen, a w banku dopiero w poniedziałek rano, gdy było już po ptokach, zorientowano się, że coś nie tak...

Jeszcze śmielej zachował się złodziej, który wszedł do banku (ale innego!) w biały dzień, stanął sobie spokojnie w kolejce i jak przyszła jego kolej, cichutkim głosikiem poprosił uprzejmie kasjerkę o oddanie mu całej forsy. Dostał, wyszedł i zginął w tłumie – a że uliczka była tylko dla pieszych, motocykle ani auta policyjne nie mogły go gonić... Zresztą, nawet gdyby go ujęto, nie było wyraźnego powodu do oskarżenia – nie miał broni, nikogo nie straszył, pieniędzy przecież nie zrabował, tylko o nie grzecznie poprosił...

Mniej oryginalne, choć wciąż jeszcze ukrywane, są sposoby na okradanie mieszkań prywatnych „na przeprowadzki”. Pod budynek, z którego część mieszkańców

wyjechała na wakacje, podjeżdża ciężarówka z napisami „przeprowadzki”, wyskakują z niej kilku jurnych młodzieniaszków w kombinezonach „przeprowadzkarzy”, i chybikiem otwierają namierzony uprzednio apartament, by z niego jawnie i bez przesadnego pośpiechu wynieść cały majątek. Po meblach jedzie pralka z lodówką, potem walizy z garderobą z szaf, garnki, sztucce i w ogóle wszystko, czasem z kaloryferami i kranami włącznie. Żegnają się wylewnie z cieciem, który jest czasem trochę tylko zdziwiony, że państwo go nie uprzedzili o przeprowadzce, wsiadają, upychając jeszcze mioty i machając życzliwie rączkami na „pa!!!” i fruuum! – odjeżdżają w siną dal.

Z cyklu „przeprowadzek” do historii przeszła sprawa z fortepianem – w paryskim gmachu Radia i Telewizji, tuż przed nagraniem jakiejś audycji, do studia wbiegło raptem trzech dryblasów w kombinezonach roboczych z napisem „forteplani” na plecach, przerwali próbę, założyli pasy sobie i fortepianowi, i sapiąc z wysiłku wyciągnęli olbrzymiego Steinwaya z dłuuuugim ogonem. Nikt nie wie do dzisiaj, co się z nim stało...

Mój wybitny przyjaciel, Jerzy Gruza, gdy był dyrektorem (a może naczelnym reżyserem?) festiwalu piosenki w Sopocie, udał się tam z Warszawy pierwszą klasą pociągu Inter City. Stukał sobie właśnie w przedziale w klawiaturę laptopa, gdy nagle jakiś ostry nieznajomy wpadł do przedziału i przytrzasnął mu wieko komputerka. Pan Jerzy wiedziony odruchem samoobrony wyciągnął szybko boleśnie przytrzaśnięte palce, a złodziej – bo to był złodziej – uciekł z komputerem pod pachą, i tyle go widzieli.

Ja mam się na baczności, i dość rzadko padam ofiarą złodziej. Któregoś dnia, tłocząc się do metra, poczułam raczej niż zobaczyłam ciekawskie spojrzenie jakiegoś podejrzanego podrostka, zapuszczone w głąb mojej torebki. Woisnęliśmy się w tłum podróżnych, i – inny podrostek (jak się domyśliłam, żeby odwrócić moją uwagę) zaczął czynić w kierunku moich pleców, a nawet niżej, jakieś nieprzystojne „obmacywanki”.

- Niech pan natychmiast wyciągnie tę rękę! Nie, nie ten pan, od tego nic mi nie ubędzie, tamten pański kolega ma wyciągnąć łapę, z mojej torebki! – i złapałam gościa na gorącym uczynku, dosłownie za rękę, w której już był mój portfel. Zawartość portfela uratowałam, a wszyscy

pasażerowie uśmieali się, i – mam nadzieję – poprawił im się humor na cały dzień.

Mam znajomego, który ma obsesję okradania. Co gdzieś coś zgubi, gdzieś czegoś zapomni – twierdzi, że mu ukradli. W rodzaju: *Gdzie ja mam te śrubki, co to sobie odłożyłem, jak rozkręcałem motor? O, trzy są, a ta czwarta? Chyba mi ktoś ukradł! Albo: Szukam i szukam białej koszuli do gamituru, i mogę tak długo szukać, bo jej w szafie nie ma! Ktoś ją mi ukradł, to pewnie!*

Żona próbuje go uspokajać, przemawiając mu do rozumu, że jak by to było możliwe, że niby ktoś by się włamał do mieszkania i gmerał w szafie, żeby rąbnąć tę właśnie jedyną, starą i brudną koszulę? A właśnie, brudną! Może jest w brudach?

Była.

A złodzieje są wszędzie. W metrze, w autobusach, na dworcach. Zawodowi wyczuwają turystów, polują na roztargnionych, atakują słabych i nieporadnych. Kradną w Polsce, we Francji, w Stanach, jak leci. Już nawet nie wiadomo, czy to miejscowi, czy obcy. Może jeżdżą do in-tratnych dla nich miejsc, jakby na delegację? Może też dzielą się na uczciwszych i mniej uczciwych? Zawodowców i amatorów, to pewnie!

Jakiś czas temu miałam remont generalny w moim budynku. Z rusztowań zaglądał do mnie miły robotnik, pytając o zdrowie i interesując się moją działalnością. Wyjaśniałam mu, że piszę artykuły i książki na moim laptopie, i że bardzo się boję, żeby go nie zgubić albo żeby ktoś mi go nie podwinął, no bo wtedy cała moja robota weźmie w łeb. Robotnik współczująco kiwał głową, i zapewniał mnie, że to niemożliwe, że takiego świństwa nikt mi by nie zrobił... Parę dni później ktoś w biały dzień – podczas mojej nieobecności – wyjął mi szybkę z okna i dokładnie opędził całe mieszkanie, z aparatami fotograficznymi, forszą pozostawioną niebacznie w szufladzie i co cenniejszymi detalami. Komputerek stał, nienaruszony...

Czy trafiłam na uczciwego złodzieja, który przejął się moim losem???

Chyba lepiej się za bardzo nie zastanawiać nad tym problemem, a za to dobrze pilnować portfeli!!!

Krystyna Mazurówna

Rysuje M. Wójtowicz

WIDZIANE Z TINQUEUX

„KULIG 2014” - ZIMOWE SPOTKANIE W POLSCE MIĘDZY MIASTAMI PARTNERSKIMI

Okazji do odkrywania i poznawania siebie, do wspólnych spotkań między miastami partnerskimi - nie brakuje. Po 2013 roku, bogatym w wymiany, pierwsze mocne wydarzenie w lutym tego roku to Kulig 2014, europejskie zimowe spotkanie w Polsce. Przez 3 dni miasto Myślenice przyjmowało przedstawicieli dwóch miast partnerskich: Csopek (Węgry) i Tinquex (Francja). Na czele delegacji stał burmistrz Tinquex, w spotkaniu brał także udział przewodniczący Komitetu miast partnerskich. To okazja, by pokazać, że wzajemne relacje są bardzo dobre, a także potrzeba spotkań i wzajemnego poznania między obywatelami różnych krajów.

Od podpisania umowy o współpracy w Tinquex 3 grudnia 2005 r., wzajemne kontakty wciąż wydają się równie atrakcyjne, a zimowy mróz i śnieg nie zakłóciły dobrego humoru i radosnej atmosfery. W programie znalazły się liczne wizyty (Kraków i Zakopane -

dwa miasta kandydujące o miano gospodarza zimowych igrzysk olimpijskich w 2022 r.), warsztaty gastronomiczne i turystyczne, czasem zaskakujące, jak nowy punkt strzelectwa sportowego i dobrze wyposażona i atrakcyjna stacja narciarska, na której w tym roku niestety brakowało śniegu), czy jak niedawno powstałe centrum treningowe w Myślenicach dla słynnego klubu piłki nożnej w Polsce (Wisła Kraków) - awangardowy kompleks wyposażony w sale gimnastyczne i wellness, a także w różne boiska, nawet ogrzewane w zimie i pokryte sztuczną trawą.

Francuska delegacja na Gubałówce w Zakopanem: Delphine Rouget - dyrektor Urzędu Miasta, Jean-Pierre Fortuné, burmistrz Tinquex i radny departamentu Marna, Daniel Henry - asystent skarbnika, Eliane Nocton - wiceprzewodnicząca oraz et Jean-Claude Kociołek - przewodniczący Komitetu miast partnerskich Tinquex-Myślenice

Pobyty temu towarzyszyły pełne zabawy i serdeczności wieczory z muzyką, przy świetle pochodni i przy ognisku czy też w schronisku, jak w tym położonym na Górze Chełm, 800 m nad miastem Myślenice. Przejazdka saniami, czyli kulig, pozostanie bardzo miłym wspomnieniem dla przyjeźdźców gości. Ta zimowa zabawa ma w Polsce bardzo długą tradycję i sięga okresu panowania szlachty. Z czasem, w związku z roz-

wojem motoryzacji, a także ze względu na brak śniegu, straciła na swej popularności. Jednakże zwyczaj ten powraca przy specjalnych okazjach, takich jak zimowe spotkanie obywateli zaprzyjaźnionych krajów europejskich. Kuligi zawsze cieszą się w górach wielką popularnością. Umożliwiają piękne wypady saniami między różnymi schroniskami górskimi, gdzie najpopularniejszym daniem jest bigos, sycący zziębnięte i zgłodniałe grupy odwiedzających gości, którym serwuje się oczywiście dużo wódki. Na miejscu, obowiązkowe punkty programu to: ognisko, kilka pieśni i muzyka góralska, mała degustacja oscypka (sera owczego), wędzonej kielbasy, kaszanki oraz góralskiej herbaty, czyli herbaty z dodatkiem czystego alkoholu (90%).

Były to chwile odprężenia, ale także bardziej poważnych spotkań, podczas których wszyscy opowiedzieli się za współpracą po to, by stworzyć klimat otwartości i solidarności. Przynależność do europejskiej wspólnoty tworzy się właśnie w terenie: „Europa dla obywateli - town citizens meeting” w Myślenicach. „Kulig 2014” był tego dowodem, podobnie jak inne projekty wymiany, które pozwolą na jeszcze większe zbliżenie mieszkańców trzech miast partnerskich, na pomoc w zrozumieniu różnic kulturowych oraz na rozwijanie w nich poczucia tożsamości europejskiej. Partnerstwo, które wciąż cieszy się popularnością i pozwala, jak kiedyś powiedział Jean Monet, „wyjść z domu, poznać świat. Nie chodzi o jednoczenie krajów, chodzi o to, by jednoczyć ludzi.”

Jean-Claude Kociołek

POLONUS TYGODNIA

MARTYNA FLORCZAK

Znana w polonijnym środowisku nowojorskim wolontariuszka i organizatorka akcji charytatywnych. W lutym br. została wybrana prezesem fundacji Polski Dar Życia (Polish Gift of Life) - najstarszej, działającej od 35 lat, polonijnej organizacji charytatywnej pomagającej polskim chorym dzieciom. Nowa prezes jest członkinią fundacji od ponad pięciu lat, jednak jej związek z nią jest bardzo emocjonalny, bowiem członkowie fundacji pomogli uratować życie jej siostry, Dominiki, urodzonej z wrodzoną wadą serca.

Martyna Florczak do Stanów Zjednoczonych przyjechała w 2001 roku, zaraz po ukończeniu studiów na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu, do pracy na let-

nim obozie dla młodzieży w Massachusetts. Na miejscu zaś, zdecydowała się zostać na rok i zobaczyć, jak się naprawdę żyje w Ameryce. Ostatecznie osiedliła się na stałe. Po różnych doświadczeniach zawodowych, od kilku lat pracuje w dziale marketingu i public relations w Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej.

Zajmuje się komunikacją z mediami, z lokalną Polonią, reklamą i organizacją różnych wydarzeń społecznych i kulturalnych, a także oficjalnych wizyt, między innymi gości z Polski. Współorganizuje również inne ciekawe wydarzenia - Paradę Pułaskiego, letnie festiwale i pikniki, stypendia dla polonijnej młodzieży, konkursy dla dzieci. W fundacji Polski Dar Życia chce wykorzystać swoje doświadczenie zawodowe w pracy w korporacji oraz przy organizacji wielkich imprez charytatywnych.

W czerwcu ubiegłego roku Martyna Florczak została wyróżniona przez amerykański koncern medialny Schneps Communications nagrodą Top Women in Business, przyznawaną czołowym kobietom biznesu, które dodatkowo aktywnie działają na rzecz innych i łączą swoje zawodowe obowiązki z pracą charytatywną. Jest pierwszą Polką, która otrzymała to prestiżowe wyróżnienie.

ŚWIAT

KONKURS „JEDEN DZIEŃ. POLSKA, JAKĄ PAMIĘTAM”

Pod takim właśnie tytułem został ogłoszony konkurs literacki dla Polonii z całego świata. Organizatorem tegoż wydarzenia jest oficyna wydawnicza Favoryta.com, a grono patronów honorowych tworzą: Konsul Generalny RP w Sydney, Stowarzyszenie Wspólnota Polska, Muzeum Emigracji w Gdyni oraz TVP Polonia, jako patron medialny. Swoje prace należy zgłaszać w terminie 01.03 – 01.05.2014 r.

Tematyka tego konkursu oscyluje wokół wspomnień związanych z ojczyzną. Każdy z Polaków, mieszkających poza granicami naszego państwa, posiada pewne przeżycia, uczucia, które łączą się z pobytami w Polsce. Niekiedy jeden, nawet krótki, dzień jest w stanie całkowicie zmienić nasze dotychczasowe życie. Czasami też ta chwila to „Jeden Dzień. Polska, jaką pamiętam”. Dlatego też organizatorzy zachęcają wszystkich przedstawicieli naszej Polonii do zaprezentowania swych wspomnień związanych z tym jednym, szczególnym dniem, który wywarł niezwykle wpływ na późniejsze, emigracyjne życie.

Celem tej inicjatywy jest propagowanie twórczości literackiej spiswanej w języku polskim, jak również skupienie Polaków wokół refleksji związanych z poczuciem wspólnych korzeni.

Pięciosobowe jury ma wyłonić jednego zwycięzcę oraz dwa teksty wyróżnione w kategoriach prace proza-

fot. favoryta.com

torskie oraz poetyckie. W tym znamienitym gronie zasiądą chociażby Krystyna Kierebinski – główna pomysłodawczyni tegorocznej tematyki, a także dr Anna Habryn, założycielka Mt Kosciuszko Inc, autorka m.in. powieści, zbiorów poetyckich oraz sztuki teatralnej.

Zwycięzca otrzyma zaproszenie na tygodniowy pobyt w Polsce, ufundowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, a także możliwość nieodpłatnego opublikowania własnej twórczości w oficynie niezależnych autorów Favoryta. Dodatkowo na nagrodę specjalną może liczyć autor najlepszej propozycji z Australii, ufundowaną przez Konsula RP w Sydney. Ponadto prace wszystkich finalistów znajdują się w antologii, a nagrodzeni uczestnicy otrzymają egzemplarz tego tomu.

oprac.: M.H., na podst.: favoryta.com, tvp.pl.

POLSKA

Karkonosze 2014, czyli XI Światowe Zimowe Igrzyska Polonijne

W dniach od 23 lutego do 1 marca 2014 r. w Karkonoszach odbyła się XI edycja Światowych Zimowych Igrzysk Polonijnych Karkonosze 2014.

Światowe Igrzyska Polonijne są organizowane od 1934 r., co dwa lata w różnych miastach Polski, jako Polonijne Igrzyska Sportowe. Zawodnikami biorącymi udział są Polacy mieszkający za granicą, reprezentujący kraj, w którym się osiedlili. Rywalizują ze sobą w 10 dyscyplinach (biathlon, hokej na lodzie, igrzyska retro, narciarstwo

fot. domiera publiczna

alpejskie - slalom specjalny, slalom gigant, slalom równoległy, narciarstwo biegowe, nordic walking, saneczkarstwo lodowe, short track, snowboard, wielobój łyżwiarski). W tym roku rywalizowało ponad 600 sportowców z 23 krajów. Igrzyska odbyły się w kilku miastach: Jeleniej Górze, Karpaczu, Szklarskiej Porębie i na terenie Czech, pod honorowym patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Ceremonia otwarcia odbyła się w Jeleniej Górze, w muzycznej zbojniczej atmosferze. Każda ekipa przeszła przez plac niosąc flagę kraju, z którego przyjechała. Pojawiły się reprezentacje: Rosji, Litwy, Czech, Niemiec, Austrii, Kanady, Szwecji, a nawet Ukrainy. Impreza ma na celu integrację środowisk polonijnych i umacnianie więzi z krajem ojczystym.

Zimowe Igrzyska Polonijne były organizowane już w okresie międzywojennym. W czasach PRL-u przywrócono je w roku 1974, kiedy to rozegrano II Polonijne Igrzyska Sportowe (Kraków). Kolejne odbyły się w latach: 1977 (Kraków), 1981 (Kraków), 1984 (Warszawa), 1986 (Kraków), 1991 (Kraków)... Od roku 1997 impreza została objęta patronatem przez Andrzeja Stelmachowskiego. Rozegrano wtedy zawody pod nową nazwą: Światowe Igrzyska Polonijne (Lublin) z zachowaniem jednak ciągłości numeracji, od tamtej chwili zawody rozgrywane są regularnie, co dwa lata. Od 1997 roku głównym patronem medialnym i współorganizatorem igrzysk jest TV Polonia, a od 2000 roku w organizację włączyła się Wspólnota Polska.

źródło: www.igrzyskapolonijne.dips.pl

W SKRÓCIE

POLSKA

Według szacunków Państwowego Instytutu Geologicznego, w Polsce nadal znajdują się olbrzymie zasoby bursztynu. Przypuszcza się, że wartość krajowych złóż tego minerału może być większa niż całego węgla kamiennego wydobycyego w Polsce po II wojnie światowej.

ŚWIAT

Po odsunięciu od władzy dotychczasowego szefa państwa – Wiktora Janukowycza, Ukraina przygotowuje się do nowych wyborów prezydenckich, które mają się odbyć 25 maja. Wśród kandydatów wymieniana jest była premier Julia Tymoszenko, wypuszczona z więzienia 22 lutego.

GOSPODARKA

Ukraiński kryzys gospodarczy nie zaszkodził naszej walucie. Według inwestorów Polska jest dobrze izolowana od ukraińskich wydarzeń, a gospodarka jest stabilna i rośnie prawie dwa razy szybciej od europejskiej. Agencja Bloomberg, która obserwuje wartość walut twierdzi, że polska waluta jest najmocniejszą z 14 europejskich. W tym miesiącu złoty umocnił się o 2,2 % w stosunku do euro.

KULTURA

To dość nietypowe w kraju rządzonej od dziesięcioleci przez partię komunistyczną, ale *Zniewolony umysł* Czesława Miłosza znalazł się na liście dziesięciu książek roku 2013 w Chinach. Ze stu zgłoszonych książek, 21-osobowe jury wyróżniło także przekład Gułagu Anne Applebaum. Trzy lata zajęły starania, aby książka Miłosza ukazała się w tym kraju. Autorkami przekładu są Yi Lijun oraz Wu Lan.

SPORT

Obronca Jakub Wawrzyniak opuszcza Legię Warszawa. Teraz będzie grał dla rosyjskiego Amkar Perm. Piłkarz trafił do Legii w 2007 r. za 300 tys. euro. Grał też w Panathinaikos Ateny, który miał zapłacić za niego 1,5 mln euro, ale zapłacił tylko połowę. Zawodnik wrócił na Łazienkowską. W sumie rozegrał dla Legii Warszawa 183 mecze. W Ekstraklasie zdobył 7 goli i zaliczył 16 asyst. Ze stołecznym zespołem zdobył mistrzostwo Polski, trzy razy Puchar Polski i Superpuchar.

UŚMIECHNIJ SIĘ

Tak! Stało się! Były prezydent Lech Wałęsa na jednym ze spotkań z internautami pojawił się w nowej odsłonie – bez wąsów! Powiedział, że je zgolił, bo chce się równo opalić na wakacjach w Dubaju... dodając, że dzięki temu słońce łatwiej dojdzie w te zagęszczone i trudne tereny.

UBEZPIECZENIE W KASIE ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO (KRUS), A LEGALNA PRACA ZA GRANICĄ

Coraz częściej osoby ubezpieczone w KRUS-ie decydują się na podjęcie pracy za granicą. W związku z tym, pojawia się pytanie odnośnie celowości opłacania ubezpieczenia w Polsce oraz za granicą. Czy należy się w takiej sytuacji wyrejestrować z KRUS-u i czy opłacanie składek ubezpieczeniowych w obu krajach nie wyklucza się wzajemnie?

Jakie przepisy znajdują zastosowanie dla takiej sytuacji?

Na podstawie artykułu 16 Ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Ustawa z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników Dz.U. z 2013 r. poz. 1403 z dnia 29.11.2013 r.) ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w KRUS-ie podlega rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, domownik rolnika, osoba pobierająca rentę strukturalną współfinansowaną ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej lub ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, a także małżonek rolnika, jeżeli renta strukturalna współfinansowana ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej lub ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich wypłacana jest ze zwiększeniem na tego małżonka. Nie podlega natomiast ubezpieczeniu w KRUS-ie osoba, która podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu albo ma ustalone prawo do emerytury lub renty, albo ma ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Oznacza to, że jeżeli osoba jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę, a więc składki emerytalno-rentowe są odprowadzane przez pracodawcę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wówczas obowiązek ubezpieczenia w KRUS-ie wygasa.

Jaka jest relacja między KRUS a ZUS?

Jeżeli osoba ubezpieczona w KRUS-ie decyduje się na podjęcie innej aktywności zawodowej, np. wykonuje prace budowlane w Belgii, co powoduje powstanie obowiązku podlegania ubezpieczeniom emerytalno-rentowym na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych, wówczas pierwszeństwo obejmuje ubezpieczenie w ZUS. Konkurencyjność obu systemów ubezpieczeniowych wyłącza możliwość zaliczenia tego samego okresu ubezpieczeniu społecznemu rolników. Pracownik zatrudniony na podstawie umowy o pracę, umowy agencyjnej, zlecenia bądź innej umowy o świadczenie usług podlega ubezpieczeniu społecznemu w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, co tym samym wyklucza obowiązek ubezpieczenia rolniczego. Oznacza to, iż ubezpieczenie w KRUS-ie pełni rolę jedynie uzupełniającą w stosunku do podstawowego organu ubezpieczeniowego, jakim jest obecnie ZUS.

Czy po wyrejestrowaniu z KRUS-u mam wciąż prawo do ubiegania się o rentę/emeryturę na podstawie składek uiszczanych do momentu wyrejestrowania?

Na podstawie tezy wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 18 września 2013 r. zasadą jest jednokrotne zaliczenie każdego z okresów ubezpieczenia, a w gestii

ADWOKAT RADZI

wnioskodawcy leży wybór systemu – pracowniczego albo rolniczego, do którego chce zaliczyć dany okres. Okres zaliczony do stażu pracowniczego nie może być jednocześnie zaliczony do okresu pracy w gospodarstwie rolnym. Uzasadnia to konieczność wyrejestrowania się z KRUS-u, ponieważ podwójna emerytura w takim przypadku jest niedopuszczalna.

Regulacje zawarte w prawie Unii Europejskiej ustalają zasadę zachowania praw nabytych oraz zasadę sumowania okresów ubezpieczenia. Pierwsza z wymienionych reguł oznacza, iż świadczenia pieniężne należne na podstawie ustawodawstwa jednego lub kilku państw członkowskich nie podlegają jakimkolwiek obniżkom, zmianom, zawieszeniu, wstrzymaniu lub konfiskacie z powodu tego, iż osoba uprawniona bądź członkowie jej rodziny nie mieszkają w kraju, w którym znajduje się instytucja odpowiedzialna za wypłacenie danych świadczeń. Z kolei zasada sumowania okresów ubezpieczenia (art. 6 Rozporządzenia nr 883/2004) stanowi, że instytucja państwa członkowskiego uwzględni okresy ubezpieczenia zatrudnienia, pracy na własny rachunek lub zamieszkania, spełnione na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego, tak jakby te okresy były spełnione na podstawie stosowanego ustawodawstwa.

Przepisy prawne sprzyjają wobec tego rolnikom, których okresy pracy w Polsce i za granicą zostaną zsumowane. Osoby, które były zatrudnione za granicą oraz miały tam opłacane składki, a jednocześnie uiszczaly je w KRUS-ie, mogą ubiegać się o ich zwrot w Polsce. Takie prawo przysługuje do maksymalnie pięciu lat wstecz. Wcześniejsze okresy ulegają przedawnieniu.

Jolanta Boulboulle-Kaczorowska
Adwokat w Brukseli i Liège
e-mail: JBK.avocat@belga.com.net
www.jbkadwokat.be

OGŁOSZENIE

Redakcja tygodnika „Vector Polonii” poszukuje korespondentów z Belgii.

Chcecie podzielić się z nami pomysłami na ciekawe tematy, przekazać informacje o tym, co ważnego dzieje się w środowisku polonijnym w Belgii, znacie barwne osoby, stowarzyszenia, o których warto napisać, piszcie na adres: redakcja@vectorpolonii.com

Haute couture – z czym to się je?

Wydawałoby się, że ten termin jest wszystkim bardzo dobrze znany, bo kto nie słyszał dzisiaj o kolekcjach *haute couture*, które zazwyczaj budzą wielkie emocje i nierzadko zaskakują publiczność? Jednak często kojarzymy je tylko z drogimi strojnymi sukniami nie wiedząc, o co dokładnie w tym chodzi.

Tak naprawdę, to właśnie tam projektanci mogą dać upust swojej fantazji i zaprezentować stroje, których nie powstydziłyby się ubrać nawet sama Maria Antonina. Zdawałoby się, że nie ma kroju czy fasonu, który byłby niemożliwy do przeniesienia na materiał. Wystarczy przyrzeć się kreacjom Alexandra McQueena lub Jean Paula Gaultiera.

Zapewne część z Państwa domyśla się prawidłowo, że sam termin pochodzi z Francji, ale to niejaki Charles Worth, Anglik tworzący w Paryżu w XIX w., uważany jest

za ojca *haute couture*. Wielki talent w połączeniu z ciężką pracą zaowocował przetrwaniem się zwykłego rzemieślnika w projektanta-artystę, który zrewolucjonizował krawiectwo i podniósł je do rangi sztuki.

W wolnym tłumaczeniu *haute couture* oznacza wysokie, eleganckie szycie. Odnosi się to do szycia ręcznego, na miarę, najlepszych gatunkowo tkanin, pięknego wzornictwa, doskonałego kroju. Rozumie się samo przez się, że bardzo wąska grupa może pozwolić sobie na taki luksus. Szacuje się, że na całym świecie *haute couture* ma tylko 4 tys. klientów. Cena, jaką należy zapłacić za zamówioną rzecz, nierzadko mogłaby przyprowadzić o zawał serca zwykłego zjadacza chleba, ale trzeba przyznać, że koszty produkcji są tak wysokie, że domy mody nie odnotowują (lub są one znikome) zysków. Dlaczego więc to robią? Dla prestiżu, reklamy, uznania.

Sam termin *haute couture* jest ściśle chroniony prawem francuskim. Nikt bez oficjalnej zgody Chambre Syndicale de la Haute Couture Parisienne nie może go użyć. Nie tak prosto jest jednak spełnić wymagania stawiane przez tę instytucję. Należy oczywiście szyc na miarę na specjalne zamówienia, ponadto posiadać warsztat w Paryżu, zatrudniający na stałe co najmniej 15 osób, prezentować dwie kolekcje w ciągu roku (każda licząca po 50 różnych designów osobno na dzień i wieczór). Trzeba przyznać, że poprzeczka ustawiona jest dość wysoko, czemu nie mogą sprostać wszystkie domy mody.

Pozwolę sobie zacytować w ramach uzupełnienia definicji, jedno przepiękne zdanie podsumowujące powyższy tekst: *Jeśli moda jest religią, to haute couture jej świątynią.*

Marta Płonka

(więcej zdjęć na blogu: <http://martkiee.com/blog>)

NA ZDROWIE!

fol. z archiwum autorki tekstu

Trudne czasy

Film Woody'ego Allena nazywał się *Wszyscy mówią: Kocham Cię*. Niestety dzisiaj, słowo na „k”, które słyszymy bez ustanku brzmi inaczej, i jest to „kryzys”. W telewizji, gazetach, na spotkaniach rodzinnych i kolacjach z przyjaciółmi pozostaje on w czołówce tematów rozmów. Zła sytuacja ekonomiczna i rosnące bezrobocie niepokoją większość z nas. Nawet jeśli bezpośrednio nie odczuliśmy skutków recesji, a nasza sytuacja zawodowa wydaje się być stabilna, ciężko jest pozostać niewzruszonym i pewnym siebie, słuchając o narastającym zagrożeniu. Nie zamierzam roztrząsać tutaj genezy, skutków i możliwych rozwiązań obecnej sytuacji, zostawię to ekonomistom i specjalistycznej prasie. To, co mogę zaoferować ze swojej strony, to garść psychologicznych wskazówek, które pozwolą na łatwiejsze uporanie się ze stresem wynikającym z problemów finansowych.

W Po pierwsze, nie dajmy się wciągnąć w spiralę strachu i negatywnych emocji. Oglądanie godzinami wiadomości, które skupiają się na wszelkich możliwych katastrofach, co się przecież najlepiej sprzedaje, może mocno zaburzyć nasze postrzeganie rzeczywistości. Tak, musimy orientować się w wydarzeniach, by móc podejmować rozsądne decyzje, lecz doprowadzenie się do stanu przerażenia i depresji przez maraton negatywnych informacji w niczym nam nie pomoże.

Po tej krótkiej ocenie sytuacji globalnej, przejdźmy na poziom naszej rodziny. Tutaj, w przeciwieństwie do decyzji ekonomicznych rządów, mamy wiele do zrobienia. Zastanówmy się, co budzi nasz największy niepokój, w jakich dziedzinach moglibyśmy zaciśnąć pasa, co uczyniłoby nas bardziej pożądanym na rynku pracy. Znajdź swoje mocne i słabe punkty, ustalmy listę zadań i plan działania. Przygotowanie szczegółowego bilansu może być stresujące. Warto jednak znaleźć w sobie motywację do wykonania tego mało przyjemnego zadania. Spisanie rozwiązań z pewnością podniesie nas na duchu i będzie procentować przez kolejne tygodnie.

Mądrość ludowa mówi, że nie ma sytuacji bez wyjścia. I nawet jeśli bilans wypadł bardzo niekorzystnie, to nie należy się zniechęcać. Przeciwnie, czasem taka ekstremalna sytuacja może doprowadzić do pozytywnej przemiany i sukcesu. Często boimy się zrezygnować z kiepskiej, lecz stabilnej pozycji, by zaważać o coś lepszego. W chwili, gdy los podjął decyzję za nas i usunął bezpieczną klatkę... no cóż, nie mamy nic do stracenia! Za to wiele do zyskania. W takich trudnych chwilach przyda nam się wsparcie najbliższych. Problemy finansowe często prowadzą do kłótni i ucieczki w używki, co dodatkowo pogarsza relacje w rodzinie. Wspólne zaciśnięcie zębów i opracowanie planu naprawczego wzmocnienia związków i jest dowodem prawdziwie silnej więzi. A wracając do popularnych powiedzeń, to pamiętajmy, że „fortuna kołem się toczy” i każdy kryzys w końcu przemija.

Katarzyna Nowak-Choux

W związku ze zbliżającym się Dniem Kobiet, postanowiłyśmy porozmawiać z Ioną Smadją – założycielką Paryskiego Babiniec, grupy skupiającej kreatywne i ambitne Polki z pasją

Paryski Babiniec

W grupie drzemie siła!

J.L.: Zaczniemy od nazwy. Jest bardzo wymowna... Z jednej strony formalna, z drugiej – „swojska”.

I.S.: Kiedy na początku zastanawiałyśmy się nad nazwą, chciałyśmy wymyślić coś, co nie kojarzyłoby się z tematami „randkowymi”. Dlatego „babiniec” to takie właśnie słowo, które nie jest dwuznaczne...

A.G.: „Babiniec” kojarzy mi się nie ze słodkimi, słabymi kobietami, ale z silnymi, takimi „babkami z ikrą”.

Cieszę się, że tak to odbierasz, bo tak właśnie jest!

J.L.: Skąd pomysł?

Nie znalazłam wielu Polek w Paryżu, więc idea zrodziła się z prostej potrzeby poznawania nowych osób, które mają podobne zainteresowania do moich. Z zawodu jestem technologiemi odzieży, jednak nie chciałam ograniczać się tylko do mody. Przecież jest tyle ciekawych dziedzin, takich jak grafika czy fotografia, które też bardzo mnie interesują. Pomyślałam sobie, że gdybym znalazła dziewczyny, które wykonują różne zawody, mogłybyśmy razem stworzyć coś bardzo ciekawego.

A.G.: Jak kształtowała się grupa?

Na początku został założony Fanpage na Facebooku, następnie blog. W pierwszym etapie działalności, po prostu rozsyłałyśmy informacje znajomym, a ci znajomi – swoim znajomym, i tak dalej... Na początku było 20 osób, później 50, następnie nawet dziewczyny z innych miast, a nawet państw, zaczęły się z nami kontaktować, z pytaniem czy istnieje takie stowarzyszenie w ich regionie?

W czerwcu postanowiłyśmy zorganizować piknik. To było pierwsze spotkanie „na żywo”. Nasza wirtualna znajomość przerodziła się w konkret i do dziś mamy kontakt z dziewczynami poznanymi tego dnia. Teraz organizujemy spotkania co miesiąc, „pod różnymi tematami”, na których każda z uczestniczek opowiada o swojej pracy, projektach, hobby... Dzieli się swoją wiedzą z innymi, wymienia się doświadczeniami, wrażeniami, wizytówkami...

W naszej sieci są dziewczyny z przeróżnymi zainteresowaniami: młode kreatorki, blogerki, dziennikarki, piosenkarki... i wiele, wiele innych. Każdej proponujemy przedstawienie jej portretu na naszym blogu oraz stronie Facebook. Robimy im taką mini promocję, reklamę, oczywiście za darmo!

J.L.: Czy łatwo było zachęcić dziewczyny do przyłączenia się?

Szczerze mówiąc dziwiły się, że chcemy je reklamować nie pobierając za to opłat, zupełnie bezinteresownie... To było dla nich zaskoczeniem. Później spodobała im się ta inicjatywa. Z jednej strony jesteśmy koleżankami, a z drugiej – inspirujemy się swoimi zainteresowaniami. Później więc było już o wiele łatwiej (śmiech).

A.G.: Czy Paryski Babiniec jest stowarzyszeniem?

Na początku było to na zasadzie „zobaczymy co z tego wyjdzie”. Kiedy się okazało, że wyszło, zaczęłyśmy plano-

Podczas wywiadu

wać więcej eventów i z Hanią Borys jesteśmy w trakcie „legalizacji” stowarzyszenia. Planujemy również współpracę z innymi kobiecymi grupami, jesteśmy w stałym kontakcie z Hanią Traczyk, liderką grupy „koleżAnki pARYżanki”

A.G.: Czy są jakieś zasady, kryteria, dzięki którym można dołączyć do grupy?

Paryski Babiniec to sieć dla kreatywnych Polek, lecz każda z dziewczyn, kobiet, która chce się do nas przyłączyć jest akceptowana, gdyż uważamy, że każda z nas posiada jakiś talent. Czy to do robienia zdjęć, gotowania, czy do pisania wierszy... My do tych wszystkich dziewczyn chcemy dotrzeć, by stworzyć jedną wielką grupę. Tak jak mówi nasze hasło... „Łączmy się, w grupie drzemie siła”.

Jedyną zasadą, jaką mamy to to, że wszystkie mówimy sobie na „Ty”, niezależnie od zawodu, wieku... Za-uważałyśmy, że łatwiej jest wtedy nawiązywać rozmowę. Dziewczyny czują się o wiele swobodniej...

J.L.: Jakie są te dziewczyny? Jakie są Polki we Francji?

Są ambitne, kreatywne i sympatyczne! Kiedy się spotykamy, nawet jeśli jest to po raz pierwszy, nie możemy przestać rozmawiać, bo okazuje się, że dziewczyny mają tyle do powiedzenia... każda opowiada o swojej pracy z taką pasją, że aż miło posłuchać.

Ania Delegacz robi torebki, portmonetki, kosmetyczki; Aleksandra Gabrysiak robi bransoletki, kolczyki – rewelacja; Magda Mucha zajmuje się odnawianiem mebli; Sylwia Dąbek robi piękne torty – nie dość, że piękne, to na dodatek palce lizać. Natomiast Ania Niesler przyjechała do Paryża, tylko ze względu na to, że „Babiniec” istnieje. Kiedy dowiedziała się o naszej grupie, odezwała się do nas i dzięki temu miała pewność, że nie będzie sama. Oczywiście, powiedziałam jej od razu, że nie jest w mojej kompetencji załatwienie jej pracy czy mieszkania, ale na pewno poznam ją z dziewczynami, udostępnię kontakty... Et voilà, Ania jest z nami.

Paryski Babiniec na lodzie

Paryskie Babki na pierwszym letnim pikniku

J.L.: Ile jest członkiń?

Na Facebooku mamy ponad 350 polubień. Jednak na liście członkiń, z którymi mam stały kontakt, jest ponad 150 osób.

A.G.: Ta inicjatywa wydaje się być potrzebna. Dziewczynom potrzebne jest wsparcie.

Tak, ja jeszcze kilka lat temu nie zdawałam sobie sprawy z tego, jak wielkie możliwości mamy!

J.L.: Czym Polki różnią się od Francuzek?

Francuzki są bardziej oszczędne i ostrożne, uważają na to, co mówią, podchodzą do wszystkiego z dystansem. Z Francuzkami na spotkanie trzeba umówić się odpowiednio wcześniej, zapisać rendez-vous w kalendarzu... Taka ich kultura.

Polki są bardziej otwarte, spontaniczne. To tak jak z Wami, spotykamy się po raz pierwszy, a rozmawiamy tak, jakbyśmy znały się już wieki.

A.G.: Jakie są główne założenia grupy?

Chcemy, żeby dziewczyny nawiązywały między sobą kontakty personalne i profesjonalne. Stworzyć sieć Polek zajmujących się przeróżnymi dziedzinami, po to na przykład, by szybciej coś załatwić, utatwiać sobie życie. Teraz mając jakiś problem, zawsze mam do kogo zadzwonić po poradę. To jest niesamowite.

Z dnia na dzień tworzą się nowe znajomości, przyjaźnie... Z dnia na dzień dziewczyny zaczynają coraz częściej ze sobą współpracować. Chcemy je lansować, bo są to dziewczyny, w które wierzymy. Dziś nikt ich nie zna, ale może za pięć lat osiągną wielki sukces i cały świat będzie o nich mówił...

J.L.: Być może będzie to Twoja zasługa... Rozbudzasz dziewczyny, motywujesz je do działania.

Tak, chciałybyśmy, żeby każda z nich była dla innych nową energią, inspiracją... By pobudzały się też wza-

jennie do działania opowiadając o swoich projektach, pracach...

A.G.: W grupie drzemie siła... Mając wsparcie, łatwiej zaprezentować siebie.

Dokładnie. Wiele z dziewczyn, rozpoczynając działalność, potrzebuje wskazówek. Inne mają już duże doświadczenie, którym się chętnie dzielą. O to właśnie chodzi! O współpracę: ja szyję, a Ty znasz się bardziej na Internecie lub grafice, więc może spróbujemy założyć firmę!

J.L.: A jaka jest Ilona Smadja?

Tak jak już wspominałam, z zawodu jestem technologiem odzieży. Babcia była krawcową, więc po niej odziedziczyłam te zainteresowania i talent. Obserwując ją, zdecydowałam, że też chcę to robić. Pracowałam w wielu firmach: w sukienkach ślubnych, w Prêt-à-Porter, także w firmie szyjącej sukienki dla dziewczynek. Teraz chcę wylansować swoją markę z ubrankami i akcesoriami dla dzieci.

Jestem też tak zwanym społecznikiem, lubię pomagać ludziom. Jeśli więc dzięki Paryskiemu Babińcowi udałoby się komuś osiągnąć sukces, to byłaby to dla mnie wielka radość!

J.L.: Czy zanim powstał Paryski Babiniec kontaktowałaś się z Polonią?

Nie, niestety nie.

J.L.: A teraz? Jak odnajdujesz się w tej grupie? Co sądzisz o Polonii?

Pierwszy, szerszy kontakt z Polonią miałam podczas 22 Finału WOSP i byłam mile zaskoczona otwartością tych wszystkich osób. Wiadomo, Polak lubi narzekać, ale jak trzeba pomóc komuś w potrzebie, to nie trzeba dwa razy prosić. Myślę też, że Polonia jest bardzo entuzjastycznie nastawiona do życia, chce działać, a szczególnie młodzież...

Dziękujemy za wspólnie spędzony czas!

Z Iloną Smaidą rozmawiały
Anna Garnys i Julita Lech

Brunch w Instytucie Polskim w Paryżu

Tłusty czwartek, znany także jako zapusty, to ostatni czwartek przed wielkim postem.

W tym roku przypaść na 27 lutego i rozpoczął ostatni tydzień karnawału. W Polsce tego dnia królują słodkie pączki z różnorodnym nadzieniem, a także faworki.

Największe łasuchy zjadają po kilka.

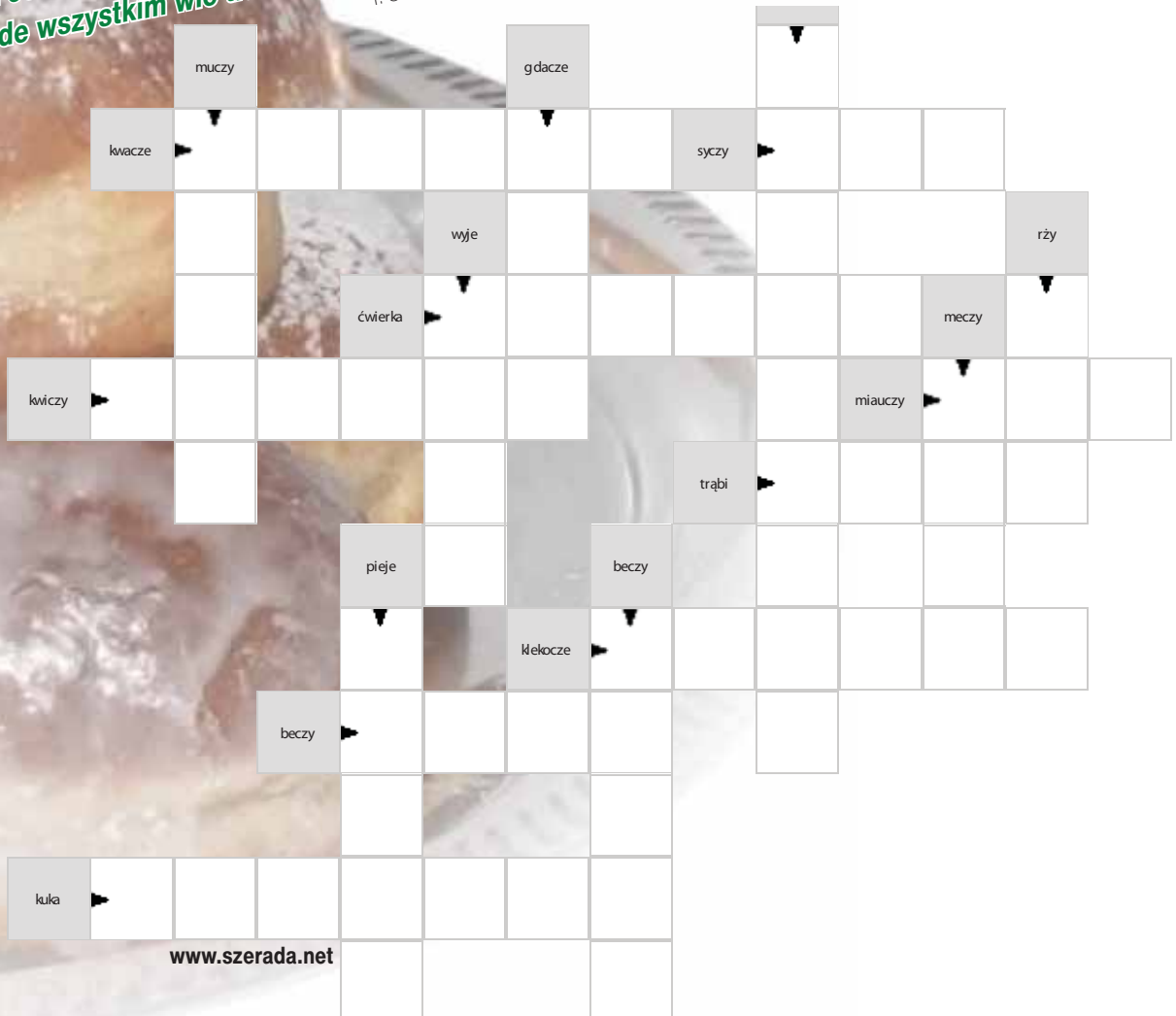
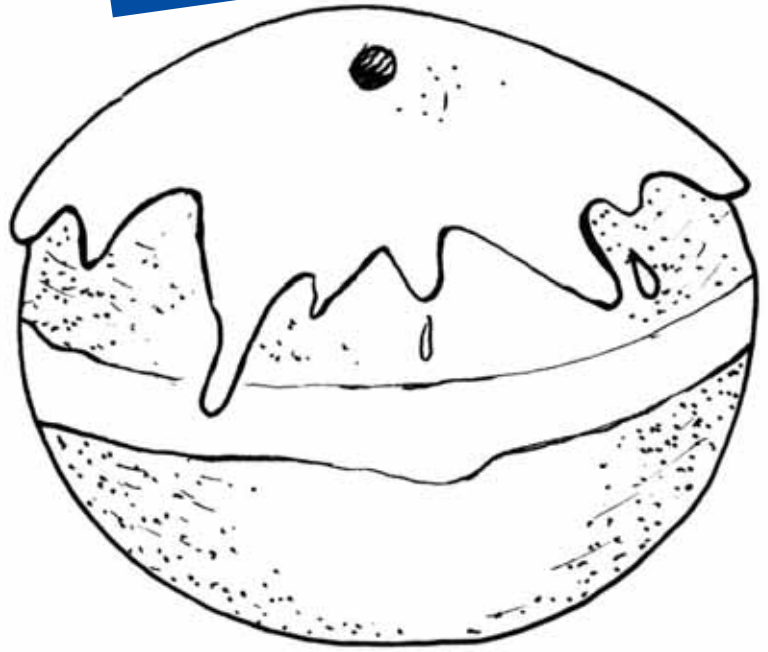
Dlaczego mówimy, że czwartek jest tłusty? Dawniej, kiedy przez cały post solidnie poszczono, była to jedna z ostatnich okazji, aby najeść się do syta. Pączki są również dość kaloryczne, smażone na tłuszczu.

PĄCZEK

Był sobie pączek, co nie miał rączek
i okrągłutki był jak miesiącek.
Miał lukrowaną złocistą skórkę,
a w środku dziurkę na konfiturkę.
Wszyscy go lubią - starsi i dzieci.
Na jego widok, aż ślinka leci.
Lecz co naprawdę pączki są warte,
to przede wszystkim wie tłusty czwartek.

T. Śliwiak

POKOLORUJ

czerwoną w bajce	port w Izraelu, nigdyś twierdził krzyżowców	przydomek Ateny jako bogini wojny	przypadek	model Toyoty	sprzedawca w sklepie	opisuje gwint	gazetowe ogłoszenia	Chaczaturian	prezydent RP 1922r.	tli się w świecy	gulgotający ptak domowy
	5					12	model Fiata z lat 80-tych	gęste płótno bawełniane na wyspy	13		6
święteczna ryba			4	ptak Piotra Szczepanika							Moore, aktorka
Zakon Świętej Klary							nacje				3
częśćka promieniowania, jądro Helu				największe zagłębienie węglowe Europy	jedna z tych, które znajdujesz za wycieraczką		ogarnia na skutek współczucia		9		
George, prezydent USA 1989-1993	np antymonopolowy albo ochrony państwa	domena heraldyki		Te ... - wczesnochrześcijański hymn modlitewny			bulki z opiekacza	gigant		pospolite gryzonie	przechodzi przez ucho igielne
			8	start bocianów do Afryki				rura na dachu			11
w krowim pysku	imię Włocha kompozytora muzyki filmowej					kajdany					japońska odmiana buddyzmu
				Real ... Sewilla				węgierski kompozytor			
Merckx, kolarz	2	w scrabble - płytka bez litery				element strzykawki			7		
				Alabama i Utah				jedna z tych, co pod pociągami			10

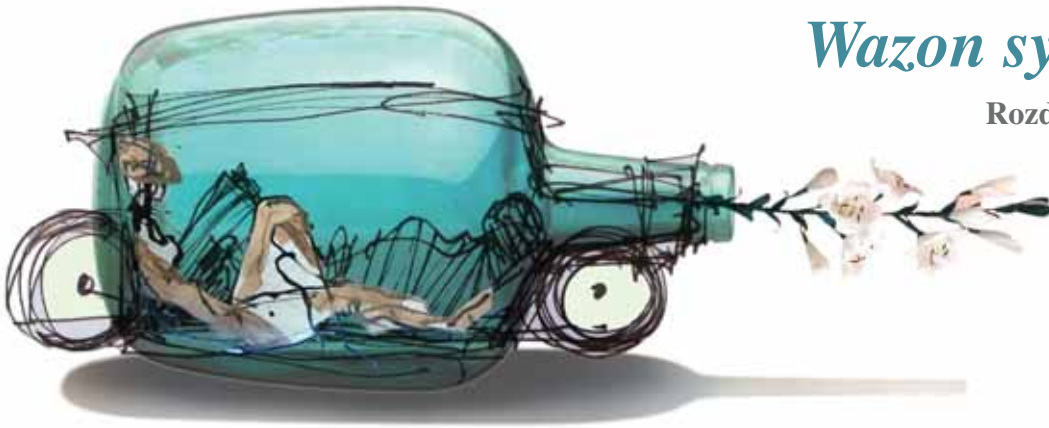
Sprytna osoba rozwiązuje problem.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----

tworzą darnie	male	bywają odstające	bogactwo efektów świetlnych	głos wolnej Polski zza granicy w skrócie	ryżówka	broń wilka	krok w bok	u owadów składa się z kilku członów	maniak, dziwak
Kim, tenisistka						opadają z oczu			
kopanie rowów	ma dwa końce	kilka batalionów wojska	rzadkie imię męskie						Stephen, autor horrorów
			drażek akrobata			szlak gościn	kokaina potocznie		
ciapa, ofermia	lotnictwo	brukowiec	urząd attaché	marka szamponów do włosów	sąsiad Kenii				
				legendarny stwór morski	szary owoc	brzeg, skraj			
pierwastek o l. at. 41	zawierają dane osobowe		zimną płynię na rzece			ptak często spotykany w miastach	Arafat, były szef OWP	przystąpienie	bezwzględny władca
		jadłowstręt psychiczny							Sharon, b. żona Polańskiego
oddźwięk	pisemna wypowiedź		przerwy w teatrze						
		Janusz, polityk lewicy				filmowy posązek			
startował w nim Kulig	państwo z Teheranem		dworska to regulaty zachowania się						
		kofeina				pierwastek o l. at. 33			

Podpowiedzi: PANTENE, ZEMKE, CLIJSTERS

CEZARY DOBIES

*Wazon sypialny I/3*Rozdział pierwszy – *Lilie*

Rysuje A. Majka

Burmistrz nie interesował się literaturą, dlatego biblioteka żony była mu zupełnie obca, stąd prezenty książkowe nie wchodziły w jakiegokolwiek podejrzenie. Nie czytał i dlatego nie wiedział ile traci przez to, że nie czyta. Andrzej lubił podrzucać książki jak kukulka jaja. A kiedy kobieta przyłapywała go na gorącym uczynku, to uśmiechał się dość głupio i słowem nie odzywał przez całe popołudnie.

Andrzej skorzystał z sytuacji, że kobieta w kuchni przygotowywała herbatę i pod osłoną gotującej się wody schował zawinięty prezent za biurkiem. Na blacie leżała książka, którą musiała czytać burmistrzowa, bowiem była otwarta i zaznaczona zakładką. Mężczyzna zainteresował się lekturą, która pochłonęła go do takiego stopnia, że aż zamilkł i przysiadł.

Burmistrzowa wiedziała, że Andrzej przebywa w zacisznym pokoju, gdyż usłyszała silne skrzypnięcie, dlatego tam właśnie zaniósła herbatę i kubek z wrzątkiem postawiła na szklanym blacie. Chciała mężczyznę oderwać od lektury i zachęcić do przejścia na inne łóżko, ale on zbyt szybko odgadł intencję kobiety i rozwiązał jej bordowy szlafrok. Nawet się nie broniła, lubiła jego gwałtowne reakcje, poza tym obiecał jej, że za chwilę przejdą do innego pokoju. Ale nie przeszli.

Andrzej pozbył się w jednej chwili ubrania, którego nie miał na sobie zbyt wiele. Był wówczas środek lata, a okno otwarte niesło ciepłe powietrze. Jedynie zostawił skarpety, gdyż nie miał obciętych paznokci u nóg, a wobec damy nie chciał wyglądać drapieżnie.

Burmistrzowa żyła na trzecim piętrze, zatem miała kogoś nad sobą, jak i pod. Wyżej mieszkała stara panna, co pracowała w magistracie jako księgowa, niżej zaś, na drugim, była starsza emerytka, która dość młodo owdowiała, a na pierwszym żyła trzydziestoletnia nauczycielka języka polskiego, która w krótkim czasie po ślubie się rozwiodła. Tylko na parterze mieszkał mężczyzna i gdyby nie on, to byłaby klatka kobiet. I chociaż często wyjeżdżał, to jednak nie dało się pominąć jego osoby.

Nauczycielka też nie zawsze siedziała w mieszkaniu. Była bardzo młoda, stąd lubiła wieczorem gdzieś wyjść

i spotkać się z ludźmi. Tylko najbliższe sąsiadki, ta z góry i ta niżej, większość czasu spędzały przed telewizorem. Wprawdzie księgowa pracowała i do południa w mieszkaniu tkwił grobowy spokój, ale zaraz po przyjeździe z roboty, włączała ekran i nie ruszała się z fotela. Tyle tylko, co zjeść i siusiać, i to chyba wszystko, bo z poważniejszą higieną zmagala się rano. Emerytka zaś miała z pozoru całe dni wolne, jednak do południa była zajęta, ponieważ zawsze jej coś wypadło: a to wyjście na cmentarz (z reguły dwa razy w tygodniu, bo oprócz męża nieboszczyka miała również groby swoich rodziców), a to zakupy na rynku, wizytę u koleżanki, a także spotkania w Dyskusyjnym Klubie Książki, który działał na jej osiedlu. Kiedy usłyszała pukanie do drzwi, natychmiast rzuciła podejrzenie, że przybył ktoś z klubu. Zebrania nie były regularne i zawsze jakiś członek przychodził z oficjalnym zaproszeniem. Już chciała powiedzieć, że właśnie miała zadzwonić i że dawno nie było spotkania, gdy tymczasem w drzwiach ukazała się księgowa. I niepokojąco zapytała:

- Czy u pani też leci woda?

Emerytka miała szczelną instalację hydrauliczną. Wszystko było na miejscu i grało jak należy. Ale gdy weszła do mieszkania księgowa, to zawór od pionowej rury stał się wilgotny. Nie wiadomo, czy w kieszeni miała mokrą szmatkę, czy może sikawkę z wodą, niemniej cel uzyskała.

- A widzi pani, coś tu przecieka – rzuciła księgowa. I dodała – Musimy sprawdzić, czy nie zalewa naszej sąsiadki.

Emerytka była trochę głucha i nie słyszała trzeszczącego łóżka ani tym bardziej cienkich jęków rozkoszy, dlatego nie podejrzewała, że może to być podstęp księgowej, która koniecznie chciała wtargnąć do mieszkania burmistrzowej. Tymczasem walenie stawało się bardziej wyraźne. Poluzowała się śrubka, przez co powtórzenia były żywsze i łatwiej chwiały szczytami od łóżka. Kobiety zdążyły dojść do drzwi, z których wydobywał się jednostajny łoskot i uszy otwierał również emerytce.

cdn.

Kalendarium wydarzeń polonijnych

4 MARCA godz. 19.00: Czytanie-spektakl sztuki Michała Walczaka *La Première Fois (Pierwszy raz)* w wykonaniu Ewy Rucińskiej i Simona Jeanina. Z autorem sztuki, tłumaczką Kingą Jouvaviel oraz aktorami będzie można porozmawiać podczas poczęstunku po lekturze tekstu.

To pierwszy spektakl w ramach nowego cyklu inaugurowanego przez Instytut Polski w Paryżu, mającego na celu prezentację nowego polskiego dramatu. Wstęp wolny, rezerwacja pod adresem parisinfo@institutpolski.org (Teatr Laboratorium Elisabeth Czerczuk 20 rue Marsoulan 75012 Paryż);

OD 6 DO 18 MARCA: Francuskie tournée europejskiego projektu niemiecko-francusko-polskiego p.t. *Wolność! Równość! Braterstwo! Wspomnienie o Europie.* Spektakl, powstały w oparciu o *Śmierć Dantona* Georga Büchnera, został podzielony na 3 części, które zatytułowano hasłami Rewolucji Francuskiej. Przygotowany został przez Teatr BüchnerBühne z Niemiec, Theatre Action z Francji i poznański Teatr Biuro Podróży. (Różne miasta w kraju. Szczegółowe informacje na stronie: www.institutpolonais.fr);

7 MARCA, godz. 19.00: *Dzień kobiet (La journée de la femme)* film Marii Sadowskiej z 2012 roku będzie wyświetlany w ramach Klubu filmowego Zrzeszenia Francusko-Polskiego (Communauté Franco-Polonaise). (Maison des Associations: 38 Boulevard Henri IV, 75004 Paryż; wejście od strony rue Lesdiguières);

OD 8 DO 15 MARCA: Prezentacja obrazów i rysunków trzech kobiet artystek, członkiń SHLP: Ewy Niemirowicz, Ady Rawet i Tereski Rozwadowskiej oraz koncert Agnes Zborowskiej-Cance (sopran) i Georgesa Beriachvili (fortepian). Wernisaż w piątek, 7 marca, od godz. 18:00, Informacje: 01 55 42 83 85. (Biblioteka Polska: 6, quai d'Orléans, 75004 Paryż);

11 MARCA, godz. 20.00: Wieczór poświęcony osobie i twórczości Wisławy Szymborskiej, zmarłej przed dwoma laty laureatki nagrody Nobla z 1996 r. (Poëziecentrum: Vrijdagmarkt 36, 9000 Gandawa);

12 MARCA, godz. 20.00: Koncert. Tomasz Stańko wraz z **New York Quartet** przypomną utwory z nagranej w 2012 roku płyty *Wisława*, inspirowanej poezją polskiej poetki i jej dedykowanej. W 2009 r., w Operze Krakowskiej odbył się jeden z ostatnich wieczorów autorskich Noblistki, podczas którego Stańko wykonał improwizację do czytanych przez poetkę nowych wierszy. Niektóre z nich posłużyły jako inspiracja dla utworów, które znajdują się na płycie. (De Bijloke: Jozef Kluykensstraat 2, 9000 Gandawa);

Tomasz Stańko

OD 13 DO 15 MARCA: Spektakl *Kabaret warszawski* w reż. Krzysztofa Warlikowskiego w Belgii. Po świetnym przyjęciu spektaklu na festiwalu w Awinionie w lipcu 2013 r. i niedawnych, udanych występach w Paryżu, spektakl Nowego Teatru będzie można obejrzeć w Liège. (Théâtre de Liège: Place du 20-Août 16, 4000 Liège);

14 MARCA godz. 19.00: Spotkanie z polską pisarką Joanną Bator, laureatką Nagrody Literackiej Nike 2013 za powieść *Ciemno, prawie noc.* Dyskusję poprowadzą Dominka Cosic i Aneta Boratyńska. (Ambasada RP w Brukseli: Avenue des Gaulois 29, 1040 Bruksela);

DO 16 MARCA: Festiwal młodej fotografii europejskiej *Circulation(s)* z udziałem Polaków: Magdy Hueckel, Przemka Dziensa, Karoliny Jonderko, Gabrieli Orłowskiego i Sputnika. (CENTQUATRE: 5 rue Curial, 75019 Paryż i niektóre stacje paryskiego metra);

18 MARCA, godz. 19.00: W ramach cyklu projekcji pod tytułem *Les cinéastes polonais face à l'histoire: de la pellicule au miroir,* **Małgorzata Gago zapre-**

zentuje film dokumentalny *Powrót do Casablanki* zrealizowany w 2009 roku wspólnie z Bolesławem Sulikiem. (Biblioteka Polska: 6, quai d'Orléans, 75004 Paryż);

18 MARCA: Spektakl Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Informacje pod numerem: 03 27 88 87 75. (Théâtre de Douai: 1, rue de la Comédie, 59500 Douai);

OD 21 DO 23 MARCA: Festiwal Kinopolska w Lille. W programie filmy gościa honorowego tegorocznego

festiwalu, Romana Polańskiego oraz najnowsze produkcje polskiej kinematografii: *Yuma* Piotra Mularuka *Jesteś Bogiem* Leszka Dawida i *Papusza* Krzysztofa i Joanny Krauze oraz dla najmłodszych *Bolek i Lolek* i poczęstunek po seansie (Gare Saint-Sauveur - 17, Boulevard Jean-Baptiste Lebas 59800 Lille);

Film *Ida* w reż. Pawła Pawlikowskiego na ekranach francuskich i belgijskich kin. Przez pierwszy tydzień dystrybucji filmu obejrzało go ponad 110 tysięcy francuskich widzów. Obraz zebrał bardzo dobre recenzje od francuskich krytyków filmowych. Również widzowie nie szczędzą pochwał filmowi Pawła Pawlikowskiego, zachwycając się pracą operatorską Łukasza Żala i Ryszarda Lenczewskiego oraz grą aktorską Agaty Kuleszy i Agaty Trzebuchowskiej.

Więcej informacji na: www.facebook.com/VectorPolonii

BYLIŚMY na...

Filmie Pawła Pawlikowskiego *Ida*

Sam reżyser mówi, że *Ida* to film „przede wszystkim o relacji dwóch kobiet, zupełnie innych, lecz mocno związanych, nie tylko przez krew, ale i przez silną więź”. Podobnie odpowiadała Agata Trzebuchowska (odtwórczyni jednej z głównych ról) po projekcji filmu podczas festiwalu Kinopolska w Paryżu w listopadzie ubiegłego roku, kiedy to z widowni padały pytania dotyczące głównie historii kraju, religii i stosunków polsko-żydowskich.

Choć w tym kameralnym dramacie spotkanie i trudne wybory bohaterki są główną osią filmu, nie sposób zatrzymać się na tej warstwie fabuły. Film prowokuje do refleksji na temat niełatwej i skomplikowanej przeszłości Polski. Pozostaje długo w pamięci i w sercu jako wielowarstwowa historia opowiedziana za pomocą minimalnych, a silnych środków narracyjnych i estetycznych.

Zachwycają subtelnie skomponowane, białe-czarne kadry – proste i zarazem o niezwykle głębokiej sile oddziaływania poprzez swoje niedopowiedzenie.

06:10 Świat się kręci **07:00** Wilnoteka **07:25** Powrót do Wikinowej Zatoki **07:40** Powrót do Wikinowej Zatoki **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:50** Komisarz Alex **14:35** Zapiski Łazęgi **14:50** Jak to działa **15:25** Złotopolscy **16:00** Hala odlotów **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** „Alternatywy 4” czyli jak się robi kultowy serial **17:45** Łamigłówka **17:55** Cztery pory roku **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Ex Libris **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Pogoda **20:30** Łamigłówka **20:35** Na dobre i na złe **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** W dół kolorowym wzgórzem reż.: Przemysław Wojcieszek **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Powrót do Wikinowej Zatoki **01:30** Powrót do Wikinowej Zatoki **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:25** Pogoda **02:35** Na dobre i na złe **03:40** Polonia 24 **04:15** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** W dół kolorowym wzgórzem reż.: Przemysław Wojcieszek

07:20 Sława i chwala reż.: Kazimierz Kutz **08:30** Contact australijska odyseja kosmiczna reż.: Bentley Dean Martin Butler **10:05** Jestem film reż.: Dorota Kędzierska wyk.: Piotr Jagielski Agnieszka Nagorzyczka Edyta Jungowska Barbara Szkaluba Paweł Wilczak Agnieszka Podsiadk **12:00** Piątek z baletem Sylwia balet reż.: Thomas Grimm **14:10** Jestem film reż.: Dorota Kędzierska wyk.: Piotr Jagielski Agnieszka Nagorzyczka **16:00** Dziecko szczęścia czyli Jeremi Przybora **16:35** Libera Przewodnik po sztuce **17:00** Contact australijska odyseja kosmiczna film reż.: Bentley Dean Martin Butler **18:30** Światła o zmierzchu reż.: Aki Kaurismäki **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Kino jest sztuką Transport z raju reż.: Zbigniew Brynych wyk.: Zdenek Stepanek Ilya Prachar Vlastimil Brodsky **22:05** Tygodnik Kulturalny **22:55** Mad Men s V **24:00** Made in Polska O S T R koncert **01:05** Informacje kulturalne **01:30** Kino jest sztuką Transport z raju reż.: Zbigniew Brynych **03:15** Kiedyś będziemy szczęśliwi film reż.: Paweł Wysocki **05:05** Zakończenie dnia

PIĄTEK 07.03

SOBOTA 08.03

NIEDZIELA 09.03

06:50-08:35 Złotopolscy **09:05** Polonia 24 **09:45** Zaloga Eko **10:05** Ciepło na lata **10:20** „Alternatywy 4” czyli jak się robi kultowy serial **10:40** Łazuka i jego goście **11:20** Węzy krwi **12:10** Łamigłówka **12:20** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **12:40** Ojciec Mateusz **13:30** Makłowicz w podróży **14:00** Na dobre i na złe **14:55** Riese Tajemnice wykute w skałe reż.: Wojciech Malinowski Maciej Kieras **16:00** Kulturalni PL **17:00** Słownik polsko@polski **17:25** Łamigłówka **17:30** Teleexpress **17:55** M jak miłość **18:50** Kazimierz Kowalski zaprasza **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:45** Czas honoru **21:35** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **22:00** Polacy tu i tam **22:40** Gracze film reż.: Ryszard Bugajski wyk.: Małgorzata Pleczyńska Janusz Józefowicz **00:20** Słownik polsko@polski **00:45** Łamigłówka **00:50** M jak miłość **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:30** Pogoda **02:35** Czas honoru **03:25** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **03:45** Polacy tu i tam **04:20** Gracze film reż.: Ryszard Bugajski

06:00-07:45 Galeria **08:20** Polacy tu i tam **08:50** Zapiski Łazęgi **09:00** Łamigłówka **09:05** Awantura o Basię **09:40** Ziarno **10:10** Tygrysy Europy **11:05** Polonia w Komie **11:15** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **11:30** Saga rodów **11:50** Między ziemią a niebem **12:00** Anioł Pański **12:10** Między ziemią a niebem **12:45** Pod Tarami **13:00** Transmisja Mszy Świętej **14:20** Cztery pory roku **15:10** Polonia w Komie **15:20** Okrasa łamie przepisy **15:50** Alchemia zdrowia i urody **16:05** Skarby prowincji **16:25** Dzika Polska **16:55** Made in Poland **17:25** Łamigłówka **17:30** Teleexpress **17:50** M jak miłość **18:45** W Polskę idziemy czyli jubileusz Wiesława Gołasa **19:40** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:30** Pogoda **20:45** Blondynka **21:40** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **22:00** Tygodnik pl **23:00** Tygrysy Europy **00:05** Dzika Polska **00:35** Ciepło na lata **00:45** Łamigłówka **00:50** M jak miłość 1037 **12:01:40** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:20** Sport **02:25** Pogoda **02:40** Blondynka **03:30** Pamiętaj o mnie koncert zyczeń **03:50** Tygodnik pl **04:45** Kulturalni PL **05:40** Saga rodów

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Sława i chwala **08:30** Bar pod młynkiem reż.: Andrzej Kondratiuk wyk.: Celina Przygoda Nalepa Elżbieta Mieszczyk **10:00** Informacje kulturalne **10:20** wydarzenie aktualne **11:05** Nic do ocienia reż.: Dany Boon **13:05** Dokument tygodnia Babcia Lo Fi reż.: Orri Jónsson **14:35** Młody Muzyk Roku 2014 półfinał **15:30** 3 x Bajon Lepiej być piękną i bogatą reż.: Filip Bajon wyk.: Marek Kondrat Adrianna Biedrzyńska Daniel Olbrychski **17:15** Sztuka czytania **17:50** wydarzenie aktualne **18:30** Archiwum grozy Upiór film reż.: Stanisław Lenartowicz **19:10** Kompozytorzy muzyki filmowej Bruno Coulais reż.: Pascale Cuenot **20:20** Bilet do kina Melancholia reż.: Lars von Trier **22:45** Esperanza Spalding na Avo Session koncert **00:10** Hala odlotów **01:05** Studio Kultura Premiera **01:10** Kino nocne Premiera (Opening Night) reż.: John Cassavetes wyk.: Gena Rowlands John Cassavetes Ben Gazzara Joan Blondel **03:45** Będzie głośno (It Might Get Loud) film reż.: Davis Guggenheim **05:25** Zakończenie dnia

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Sława i chwala **08:35** Lepiej być piękną i bogatą reż.: Filip Bajon **10:15** Informacje kulturalne **10:40** Cinema Italiano Paisa reż.: Roberto Rossellini **13:00** Co Ty wiesz o społeczeństwie? **13:20** Kompozytorzy muzyki filmowej Bruno Coulais Francja **14:30** Hala odlotów **15:25** Młody Muzyk Roku 2014 półfinał **16:25** Tygodnik Kulturalny **17:25** Niedziela z Arturmem Barciśm **18:20** Dekalog Jeden film reż.: Krzysztof Kieślowski **19:25** Gra musical na jednego aktora **20:20** Dwa księżycy film reż.: Andrzej Barański **22:50** Węcej niż fikcja Bella vista film reż.: Alicia Cano **23:55** Zupełnie inna historia reż.: Paweł Dębski **24:00** Drwal reż.: Paweł Dębski **00:15** Jinglel animowany CIEN reż.: Paweł Dębski **00:25** Co Ty wiesz o społeczeństwie? **00:45** Studio Kultura Kobieta pod presją **00:50** Kino nocne Kobieta pod presją reż.: John Cassavetes wyk.: Peter Falk **03:20** Nocne czytanie w wannie **03:35** Młoda Polska Magda reż.: Paweł Maślona **04:20** Klasyczne albumy rocka The Doors: Mr Mojo Risin Story of LA Woman **05:25** Zakończenie dnia

ITVN: program „Dzień dobry TVN”, codziennie o godz. 8.00

ITVN: serial „Prawo Agaty” premiera 11 marca, godz. 21.35

PONIEDZIAŁEK 10.03

WTOREK 11.03

ŚRODA 12.03

CZWARTEK 13.03

06:10 Cztery pory roku **07:05** Nożem i widelcem **07:25** Znak Orła **08:00** Pytanie na śniadanie **10:50** Tygodnik pl **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Blondynka **13:45** Made in Poland **14:20** Kulturalni PL **15:20** Naszaamia pl **15:50** Złotopolscy **16:20** Studio Wschód **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Makłowicz w podróży **18:25** Saga rodów **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Cafe Historia **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Głębocka woda **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** TOMASZ LIS NA ŻYWO **23:50** Faszynujące Śląskie **00:20** Naszaamia pl **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Znak Orła **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Głębocka woda **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** TOMASZ LIS NA ŻYWO **12:05:40** Fascynujące Śląskie **06:00** Zakończenie dnia

06:05 Świat się kręci **06:55** Słownik.polsko@polski **07:25** Sześć milionów sekund **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Czas honoru **13:50** Polskie Nagrody Filmowe ORLY 2014 **15:50** Złotopolscy **16:20** Fascynujące Śląskie **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** Kazimierz Kowalski zaprasza **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:40** Łamigłówka **20:50** Ojciec Mateusz **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Hala odlotów **23:30** Nie ma jak Polska **00:05** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Sześć milionów sekund **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Ojciec Mateusz **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **05:30** Informacje kulturalne **05:45** Polska i świat z historią w tle **06:00** Zakończenie dnia

06:05 Świat się kręci **07:05** Ex Libris **07:25** Rozalka Olabogay **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** Głębocka woda **13:50** Nie ma jak Polska **14:25** Sztuka życia **14:55** Po prostu program Tomasza Sekielskiego **15:30** Notacje **15:50** Złotopolscy **16:15** „Wojsko Polskie w NATO i UE” **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:50** Łamigłówka **17:55** W Polskę idziemy czyli jubileusz Wiesława Gołasa **18:55** Barwy szczęścia **19:25** Wilnoteka **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:30** Sport **20:35** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:50** Siostry **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Kabaretowy Klub Dwójki **23:45** Mój tatuś kat **00:15** Made in Poland **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Rozalka Olabogay **01:40-01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Siostry **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:50** Kabaretowy Klub Dwójki **05:40** Wilnoteka **05:55** Zakończenie dnia

06:00 „Wojsko Polskie w NATO i UE” **06:35** Świat się kręci **07:25** Plecak pełen przygód **08:00** Pytanie na śniadanie **11:00** Polonia 24 **11:40** Galeria **12:00** Barwy szczęścia **12:25** Łamigłówka **12:35** Wiadomości **12:50** M jak miłość **13:45** Siostry **14:45** Testament von Olszewskiego film reż.: Leszek Wiśniewski **15:15** Ciepło na lata **15:35** Złotopolscy **16:00** Tygodnik Kulturalny **16:55** Galeria **17:20** Polonia w Komie **17:30** Teleexpress **17:45** Łamigłówka **17:55** Kabaretowy Klub Dwójki **18:50** Barwy szczęścia **19:25** Informacje kulturalne **19:45** Dobranocka **20:00** Wiadomości **20:25** Sport **20:35** Pogoda **20:45** Łamigłówka **20:55** Komisarz Alex **21:45** Polonia w Komie **22:00** Polonia 24 **22:45** Głina **23:45** Prawdziwy koniec zimnej wojny **00:45** Galeria **01:10** Łamigłówka **01:15** Plecak pełen przygód **01:45** Dobranocka **02:00** Wiadomości **02:25** Sport **02:30** Pogoda **02:45** Komisarz Alex **03:35** Polonia 24 **04:10** Polonia w Komie **04:20** Barwy szczęścia **04:55** Prawdziwy koniec zimnej wojny film **05:50** Informacje kulturalne **06:00** Zakończenie dnia

07:20 Sława i chwala **08:30** Portrety Murray Perahia Nie z tego świata reż.: Claus Wischmann Holger Preusse **09:35** Młody Muzyk Roku 2014 finał **10:05** Historia kina w Popielawach reż.: Jan Jakub Kolski **12:00** Poniedziałek z piosenką Czy te oczy mogą kłamać piosenki Agnieszki Osieckiej śpiewa zespół Raz Dwa Trzy **13:05** Ring reż.: Andrzej Barszczyński **14:10** Historia kina w Popielawach reż.: Jan Jakub Kolski **16:00** Hala odlotów **17:00** Portrety Murray Perahia Nie z tego świata reż.: Claus Wischmann Holger Preusse **18:10** Noi Albinoi reż.: Dagur Kári **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Panorama kina światowego Sen Kasandry reż.: Woody Allen wyk.: Ewan MacGregor Colin Farrell Andrew Howard Hayley Atwell **22:10** Młody Muzyk Roku 2014 finał **22:35** Libera Przewodnik po sztuce Themersonowie **22:50** UB 40 **23:55** Videofan Małga Kubiak **00:05** Videogaleria **01:00** Sztuka czytania **01:35** Informacje kulturalne **01:55** Panorama kina światowego Sen Kasandry reż.: Woody Allen **03:55** Nocne czytanie w wannie **04:10** Pasma kontemplacyjne **05:10** Zakończenie dnia

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Sława i chwala **08:35** MDM Film Erica Bednarskiego o architekturze i ideologii **09:30** Młody Muzyk Roku 2014 finał **09:55** Sami dla siebie reż.: Stanisław Jędryka **11:30** Poznajmy się **12:00** Klasyczny wtorek **14:05** Informacje kulturalne **14:25** Sami dla siebie reż.: Stanisław Jędryka **16:05** Tygodnik Kulturalny **17:05** MDM Film Erica Bednarskiego o architekturze i ideologii reż.: Eric Bednarski **17:55** Chopin Pragnienie miłości film reż.: Jerzy Antczak wyk.: Danuta Stenka **20:20** Miejsię z twórczością Izabelli Cywińskiej W poszukiwaniu zgubionego buta reż.: Izabella Cywińska wyk.: Izabella Dąbrowska **21:25** Młody Muzyk Roku 2014 finał **21:50** Zbliżenie na... Julianne Moore Samotny mężczyzna film reż.: Tom Ford wyk.: Colin Firth **23:40** Młoda Polska Obcy reż.: Piotr Domalewski **00:20** Kino nocne Fryzjerka reż.: Doris Dornie **02:25** Klasyczne albumy rocka Black Sabbath Paranoid **03:35** Traffic Design street art w modernistycznej Gdyni **04:00** Pasma kontemplacyjne **05:00** Zakończenie dnia

07:20 Sława i chwala **08:30** Portrety Komedja Komedja reż.: Natasa Ziolkowska Kurczuk **10:00** Młody Muzyk Roku 2014 **10:30** Toccata reż.: Aleksander Kuc **11:45** Libera Przewodnik po sztuce **12:00** Młoda Kultura Monika Borzym koncert **13:00** Rozmowy o miłości reż.: Mirosław Gronowski **14:40** Toccata reż.: Aleksander Kuc **16:00** wydarzenie aktualne **16:35** Co Ty wiesz o społeczeństwie? **17:00** Portrety Komedja Komedja reż.: Natasa Ziolkowska Kurczuk **18:25** Studio Kultura Cienie **18:30** Cienie reż.: John Cassavetes **20:00** Informacje kulturalne **20:20** Panorama kina polskiego Grzeszny żywot Franciszka Buły film reż.: Janusz Kidawa **22:10** Młody Muzyk Roku 2014 **22:35** Studio Kultura Maria Zmarz Koczanowicz **22:40** Zamięć mnie w długiego węża film reż.: Maria Zmarz Koczanowicz **23:10** Życie Ci wszystko wybaczy reż.: Maria Zmarz Koczanowicz **23:50** Performance **00:30** Informacje kulturalne **00:50** Kino nocne Przylutni mniereż: Kaspar Munk **02:20** WOK Wszystko o Kulturze **03:05** Panorama kina polskiego Grzeszny żywot Franciszka Buły **05:10** Zakończenie dnia

07:00 Informacje kulturalne **07:25** Sława i chwala **08:40** Bon Appetit reż.: Kuba Maciejko **09:25** Młody Muzyk Roku 2014 **09:55** Jasminum film reż.: Jan Jakub Kolski **12:00** Muzyka świata w czwartek Folkgranie Tercja Pkardyjka **12:55** Informacje kulturalne **13:15** Echo reż.: Marcin Filipowicz wyk.: Marek Kalita **13:40** Jasminum film reż.: Jan Jakub Kolski **15:45** Młody Muzyk Roku 2014 **16:35** Sztuka czytania **17:15** Bon Appetit film reż.: Kuba Maciejko **17:55** Josette film animowany reż.: Izabela Plucińska **18:05** Jam Session film animowany **18:30** Rashomon film reż.: Akira Kurosawa **20:20** Hala odlotów **21:15** Mad Men s V **22:05** Młody Muzyk Roku 2014 **22:35** Podróż na wschód Gorzki romans film kostiumowy reż.: Eldar Ryazanov **01:10** Panorama kina polskiego Cześć Tereska reż.: Robert Gliński wyk.: Aleksandra Gietner Karolina Sobczak Zbigniew Zamachowski Violetta Arlak Krzysztof Kierszynski Małgorzata Rożniatowska Elżbieta Kijowska Sławomir Orzechowski **02:55** Hala odlotów **03:40** Pasma kontemplacyjne **05:10** Zakończenie dnia

07:25 Łowcy tajemnic **08:00** Zejść na ziemię film reż.: Michał Nekanda **Trepka**
09:00 Chłopi **10:00** Tańcząca z Gruzją **10:35** Okrasa łamie przepisy **11:10**
Ginące cywilizacje **12:10** Polska i świat z historią w tle **12:35** Oblicza naszej
i waszej włości **13:10** Spór o historię **13:55** Szerokie tory **14:35** Współ-
pracowałem z TW Ewa Max film **15:05** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **15:35** Ex Libris **15:55**
Sensacje XX wieku **17:00** Chłopi **18:05** Kalendarium historyczne **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Gi-
nące cywilizacje **20:45** Regiony z Historii Stare Babice **21:05** Cafe Historia **21:25** Było nie minęło kronika
zwiadowców historii **22:00** Sensacje XX wieku **23:00** Szerokie tory **23:35** Za kulisami PRL 47 Koalicja z
Waleją Solidarność ZSL SD **23:55** Za kulisami PRL noc w Helsinkach **00:10** Ballada o lekkiem zabarwie-
niu erotycznym **00:45** Dziewczęta z Auschwitz film reż.: Kinga Wołoszyn Świerk **01:45** Ślady Tadeusz Gaj-
cy film reż.: Hanna Etemadi **02:25** Śladami historii Ślady panioci (język migowy) **03:05** Zakończenie dnia

PIĄTEK 07.03

07:30 Łowcy tajemnic Pliłkie trofeum **07:55** Sonda Zagadka mężczyzn **08:30** Cafe Historia Pułkownik
Światło **09:00** Czas honoru **09:55** Na Poludniu film reż.: Piotr Boruszkowski **10:25** Gdzie jesteś Patiti reż.:
Jan Jakub Kolski **11:00** Ginące cywilizacje **12:05** Powtórka z życia Dzień kobiet **12:25** Profesor od serca
Zbigniew Religa film reż.: Halina Szymura **13:25** Dwa razy Ewa **14:00** Szerokie tory Ruch Femen na Ukrainie
reportaż **14:35** Cafe Historia **14:55** Dzieje kultury polskiej Krzywousty i jego synowie reż.: Leszek Skrzydło
16:05 Flesz historii **16:25** Encyklopedia II wojny światowej Ostatni cios **17:00** Maria Curie reż.: Michel Bo-
isrond wyk.: Marie Christine **18:40** Polska i świat z historią w **19:05** Dziennik telewizyjny **19:45** Wielki Test
21:20 Współpracowałem z TW Ewa Max film **21:55** Sen o Morzach i Koloniach film reż.: Tomasz
Rudomino **22:50** Encyklopedia II wojny światowej Najdłuższa bitwa **23:25** Boża podszewka **00:30** Giną-
ce cywilizacje Latający w Cuetzalan **01:35** Ginące cywilizacje Karaibska podróz **02:40** Zakończenie dnia

SOBOTA 08.03

07:25 Łowcy tajemnic Pliłkie trofeum **07:50** Jan Sarkander ze Skoczowa film **09:05** Maria Curie reż.:
Michel Boisrond wyk.: Marie Christine **10:40** Dzieje kultury polskiej Krzywousty i jego synowie reż.: Leszek
Skrzydło **11:55** Ginące cywilizacje Desirade największa miłość Kolumba **13:00** Eldorado polowanie na
legendzie film reż.: Rafał Mierzejewski **14:05** Wielka Gra teleturmal **15:15** Zona i nie żona reż.: Emil Cha-
ber wyk.: Irena Malkiewicz Domańska **16:25** Encyklopedia II wojny światowej Najdłuższa bitwa **17:00**
Maria Curie **18:45** Kalendarium historyczne Dary i ludzie Królowie elekcyjni **19:05** Dziennik telewizyjny
19:45 Deleat Jan Piekalkiewicz film reż.: Hanna Etemadi **21:00** Marcowe migdały **22:45** Encyklo-
pedia II wojny światowej Piramidy XX wieku **23:25** Boża podszewka reż.: Izabella Cymińska wyk.: Kinga
Preis Karolina Gruszka Hanna Sleszyńska Sławomir Orzechowski **00:30** Film **01:10** Moja Kuba moja
Polska film **02:20** Po prostu Krystyna Feldman film reż.: Grażyna Pleczuro **03:30** Zakończenie dnia

NIEDZIELA 09.03

FOTO: TVN, Agnieszka Kozłak

FOTO: TVN, Agnieszka Kozłak

FOTO: TVN, Agnieszka Kozłak

FOTO: TVN, Agnieszka Kozłak

FOTO: TVN, Agnieszka Kozłak

iTVN: program „Rozmowy w toku”, 3 marca, godz. 21.35

iTVN: program „Kuba Wojewódzki”, od 11 marca, godz. 22.35

iTVN: program „Na Językach”,
9 marca, godz. 22.00

07:30 Podróżnik Kwa Zulu Natal **08:00** Ostatni Mazury film reż.: Julia Wołoszyńska **09:00** Chłopi **10:05**
Dzika Polska Świat według noka **10:40** Makłowicz w podróży **11:20** Rachela na Dworcu Gdańskim film reż.:
Ewa Szpynger **12:10** Miejsce z historią Ostrołęka miasto niezłomne **12:25** Cafe Historia Pułkownik
Światło **12:50** Marcowe migdały **14:30** Zaproszenie Kraina piękna jak baśń **15:00** Było nie minęło
kronika zwiadowców historii **15:30** Ex Libris **15:55** Sensacje XX wieku Tajemnica bunkra Hitlera **17:00**
Chłopi **18:00** Kalendarium historyczne O pieśni co wiedzie do wolności **18:35** Polska i świat z historią
w tle Rewolta Eków **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Polowanie na karta **20:20** Spór o historię Insu-
rekcja kościuszkowska **21:00** Flesz historii **21:20** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:00**
Sensacje XX wieku Polowanie na mózgi **23:05** Zatopione w pamięci film reż.: Aleksandra Fudala **23:55**
Cichociemni film reż.: Marek Widarski **01:20** Zona i nie żona reż.: Emil Chaber **02:35** Zakończenie dnia

PONIEDZIAEK 10.03

07:30 Podróżnik Dolina Neretwy **12 08:00** Angers stolica Polski reż.: Grzegorz Tomczak **09:05** Chłopi
10:05 Provincja film **10:40** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **11:15** Spór o historię Insurekcja ko-
ściuszkowska **11:50** Polowanie na karta **12:30** Flesz historii **12:55** Zatopione w pamięci film reż.: Aleksan-
dra Fudala **13:55** A potem nazwali go bandytą film reż.: Grzegorz Królikiewicz **15:00** Było nie minęło
kronika zwiadowców historii **15:30** Cafe Historia Pułkownik Światło **15:55** Sensacje XX wieku **17:00** Chłopi
18:05 Kalendarium historyczne Powtórka z historii Edward Śmigły Rydz **18:35** Polska i świat z historią w tle
19:00 Dziennik telewizyjny **19:40** Ginące cywilizacje Ogród bogów Ajnowie z Hokkaido **20:45** Flesz historii
21:05 Polska i świat z historią w tle **21:25** Było nie minęło kronika zwiadowców historii **22:00** Sensacje XX
wieku **23:00** Bohaterowie z przypadku reż.: Alberto Sironi **00:35** Krok film reż.: Marek Piwowski **01:15** Puł-
kownik Kwiatkowski reż.: Kazimierz Kutz wyk.: Marek Kondrat Renata Dancowicz **03:25** Zakończenie dnia

WTOREK 11.03

07:30 Podróżnik Koroula **08:00** Gdzie się podziało **09:10** Chłopi **10:05** Gdzie jesteś Patiti reż.: Jan Jakub
Kolski **10:40** Okrasa łamie przepisy **11:20** Ginące cywilizacje **12:25** Polska i świat z historią w tle **12:50**
Bohaterowie z przypadku reż.: Alberto Sironi **14:20** Krok film reż.: Marek Piwowski **14:55** Było nie minęło
kronika zwiadowców historii **15:25** Współpracowałem z TW Ewa Max film reż.: Sławomir Koehler **16:00**
Sensacje XX wieku **17:00** Chłopi **18:00** Kalendarium historyczne **18:30** Siła tradycji Powstanie Kościusz-
kowskie **18:45** Kraty Lichawid reż.: Zastrzeżony **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Ginące cywilizacje Tybet
szkoła na dachu świata **20:45** Polska i świat z historią w tle **21:05** Ex Libris **21:25** Ocalić od zapomnienia
22:00 Sensacje XX wieku **23:00** A potem nazwali go bandytą film reż.: Grzegorz Królikiewicz **00:10** Iskra
w kamieniu film reż.: Maciej Muzyczuk **01:15** Ginące cywilizacje Bali: między morzem a wulkanem **02:20**
Ginące cywilizacje Nomadzi morza zniknęli Mokenowie w Południowej Tajlandii **03:20** Zakończenie dnia

ŚRODA 12.03

07:30 Podróżnik Porto Cristo **08:00** Gry wojenne **09:00** Chłopi **10:00** Dzika Polska Wysokie loty
bielka **10:35** Makłowicz w podróży **11:15** Ginące cywilizacje Tybet szkoła na dachu świata **12:10**
Początki państwa polskiego film reż.: Albert Kiszurno Gerard Radecki **12:40** Ex Libris **12:55** Cich-
ociemni film reż.: Marek Widarski **14:15** Fotograf partyzantów film reż.: Wiesław Paluch **15:00** Ocalić od
zapomnienia **15:35** Cafe Historia Pułkownik Światło **16:00** Sensacje XX wieku **17:00** Chłopi **18:05**
Kalendarium historyczne Porwanie Szesnastu film reż.: Grzegorz Popielarz Jacek Piotrowski Grzegorz
Szuplewski **18:45** Ex Libris **19:00** Dziennik telewizyjny **19:45** Ginące cywilizacje Trzej mędrcy i muzyk
Lud Nazi z Yunnanu **20:45** Flesz historii **21:05** Polska i świat z historią w tle **21:25** Było nie minęło
kronika zwiadowców historii **22:00** Sensacje XX wieku **23:00** Szerokie tory **23:40** Marcowa prasa Łódź
film reż.: Paweł Woldan **00:45** Ginące cywilizacje **01:50** Ginące cywilizacje **02:50** Zakończenie dnia

CZWARTEK 13.03

05:55 W niewoli przeszłości **06:45** W 11 Wydział Śledczy **07:15** Rozmowy w toku **08:00** Dzień dobry
TVN **11:10** Ukryta prawda **11:55** Na Wspólnej **12:20** Prawo Agaty **13:05** Stylowy **13:40** Pan i pani Pells
14:30-14:37 Serwis pogodowy **14:40-14:42** Prognoza narciarska **14:45** Sędzia Anna Maria Wesołowska
15:30 Pani Gadzet **15:55** W niewoli przeszłości **16:45** Rozmowy w toku **17:25** Szpital **18:10** Ukryta
prawda **19:00** Fakty program informacyjny **19:30** Sport **19:40** Pogoda **19:50** Uwaga! program interwen-
cyjny **20:05** Na Wspólnej **20:30** W 11 Wydział Śledczy **21:00** Stylowy **21:35** Bitwa o dom **22:20** Emil łowca
fotoradarów **22:45** Polscy faraonowie Niezwykła królowa dokument **23:30** Na językach **00:15** W niewo-
li przeszłości **01:05** Rozmowy w toku **01:45** Ukryta prawda **02:30** W 11 Wydział Śledczy **03:00** Fakty
program informacyjny **03:25** Sport **03:30** Pogoda **03:35** Uwaga! program interwenyjny **03:50** Sędzia
Anna Maria Wesołowska **04:35-04:42** Serwis pogodowy **04:45** Emil łowca fotoradarów **05:10** Szpital

HOROSKOP Z TAROTEM

BARAN 21.03.-20.04. GIERMEK BUŁAW

Czekają Cię kontakty z nowymi ludźmi, rzeczami, koncepcjami i nowym otoczeniem. Zostaniesz zasypywany informacjami z różnych źródeł.

BYK 21.04.-21.05. RYCERZ PUCHARÓW

Będziesz mieć wrażenie, że wyrosły Ci skrzydła. Nie chodzi tu tylko o dobry nastrój i samopoczucie. Otrzymasz wsparcie emocjonalne.

BLIŹNIĘTA 22.05.-21.06. DZIESIĄTKA DENARÓW

Docerń siebie, wyrzuć z głowy kompleksy. Zaslugujesz na to, aby Cię zauważyło. Jeśli masz ochotę, zmień swój styl, wygląd lub chociaż fryzurę.

RAK 23.06.-22.07. TRÓJKA MIECZY

Czas dojrzał do tego, aby rozpocząć generalne porządki w swoim życiu. Nie ma miejsca na sentymenty i uczuciowe przywiązanie.

LEW 23.07.-23.08. GIERMEK MIECZY

Będą Cię krytykować, odrzucać Twoje propozycje. Bądź na to przygotowany i wysłuchaj wszystkiego uważnie, a wiele rzeczy stanie się dla Ciebie jasnych.

PANNA 24.08.-23.09. MAG

Masz ostatnio przekonanie, że wiesz wszystko lepiej? Przyjrzyj się sobie. Ludzie nie lubią zarozumiałców. Trzeba się zmienić!

WAGA 24.09.-23.10. RYDWAN

Nie licz na spokój i odpoczynek. Czekają Cię ważna rozmowa. Dużo spraw do załatwienia i dużo nowych wiadomości.

SKORPION 24.10.-23.11. CZWÓRKA BUŁAW

Spójrz na życie radośniej. Potrzebujesz teraz ciepła, przyjaźni, miłości. Rozejrzyj się dookoła, ktoś się Tobą interesuje!

STRZELEC 24.11.-22.12. KOŁO FORTUNY

Aby móc, trzeba chcieć. Aby chcieć działać aktywnie, trzeba się odważyć. Aby odważyć się i osiągnąć powodzenie, trzeba zachować milczenie.

KOZIOROŻEC 23.12.-20.01. CZWÓRKA MIECZY

Zatrzymaj się na moment, przemyśl pewne sprawy, odpocznij, a po tym odpoczynku, wiele rzeczy może potoczyć się inaczej, korzystniej.

WODNIK 21.01.-19.02. SZÓSTKA DENARÓW

Okaż hojność. Pomóż osobie, która zwróci się do Ciebie ze swoim problemem. Masz duże szanse na sukces w każdej dziedzinie.

RYBY 20.02.-20.03. KRÓLOWA PUCHARÓW

Pozostań wierny swoim uczuciom. Nie myśl, że masz prawo wybaczać sobie kaprysy i nie traktuj swoich życzeń, jakby były rzeczywistością.

Wróżka Henry

tarot, runy, talizmany runiczne, numerologia, horoskopy partnerskie
tel. + 32 0496 41 22 40, e-mail: henryka.lorenc@wp.pl

Pączki wiedeńskie z pomarańczowym lukrem

Zawsze kupowałam takie pączki w cukierni, ale teraz będę je przygotowywała w domu. Rozpływają się w ustach!

Składniki:	3 jajka
125 g margaryny lub masła	2 łyżki soku z pomarańczy
1 szklanka wody	1 łyżka ciepłej wody
1 szklanka mąki	8 łyżek cukru pudru
	olej do głębokiego smażenia

Przygotowanie:

W garnku zagotowujemy margarynę z wodą. Wsypujemy mąkę i mieszamy cały czas gotując, aż uzyskamy gładką masę. Tak przygotowaną masę odstawiamy do ostygnięcia. Następnie dodajemy po jednym jajku i miksujemy do uzyskania jednolitej konsystencji. Ciasto przekładamy do szprycy. Z papieru do pieczenia wycinamy około 20-25 kwadratów o boku 10 cm. Za pomocą szprycy z końcówką gwiazdki rysujemy okrągły kształt pączka. W dużym garnku rozgrzewamy olej. Wkładamy pączki papierem do góry, na chwilę zostawiamy i po chwili zdejmujemy papier. Pączki smażymy na rumiano z obu stron, po upieczeniu odsączamy je na papierowych ręcznikach.

Do miseczki wlewamy wodę i sok z pomarańczy, dodajemy stopniowo przesiany cukier puder i ucieramy. Wystudzone pączki polewamy lukrem. Smacznego :)

Katarzyna Cukier

autorka bloga „Gotuj z Cukierniczką”
gotujzucukierniczką.blogspot.fr

PRENUMERATA
VECTOR POLONII**Wybierz rodzaj płatności!**

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

Dane do przelewu bankowego:

ROI DORE, 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Prenumerata Francja:

konto BNP Paribas
RIB: 30004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPOP

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE prosimy kierować na adres redakcji:
ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Obsługa abonentów:

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres

SPRZEDAM

iPhone 4 czarny, 32 gb, stan bdb, odblokowany, guzik centralny do wymiany (czasem nie kontaktuje), 180 euro, kontakt: 123plit@gmail.com

SPRZEDAM

Pokrowiec na laptopa w dobrym stanie
15 euro, tel. 06 27 74 00 20

SPRZEDAM

- Fotelik samochodowy marki Peg Perego. Odpowiedni dla dzieci o wadze do 10 kg. Stan bardzo dobry. Cena 50 €
- Nosidełko dla niemowląt marki Baby Bjorn. Model Baby Carrier Active. Dla dzieci od 3,5 do 12 kg. Stan dobry. Cena 55 €
- Łóżecko turystyczne dla dzieci marki BabiDéal. Stan bardzo dobry. Cena 20 €, Odbiór we własnym zakresie w Vincennes (94300). Tel: 06 21 84 71 63.

SPRZEDAM

iPhone 4S biały, zablokowany, Orange FR 16 gb, stan bdb, 250 euro, kontakt: 123plit@gmail.com

SPRZEDAM

Aparat fotograficzny, (kompaktowy) PowerShot G12, w idealnym stanie! 250 euro; Paryż, tel. 0665440646

SPRZEDAM

Jaguar X-Type kolor British Racing Green, stan ogólny dobry (kilka zadrapań, auto paryskie), 2-gi właściciel, 2.5L V6 automat, świetnie wyposażony, przebieg 196 tys. km, kontakt: 123plit@gmail.com

SPRZEDAM

Gogle narciarskie
5 euro
e-mail: franciosa.renaud@gmail.com

SPRZEDAM

Duży, ładny i w bardzo dobrym stanie segment do salonu (kolor: buk; wymiary: szer. - 170 cm, wys. - 216 cm, głębokość części dolnej - 56 cm). Kupiony niedawno w Conforamie. Nowoczesny i praktyczny styl. Odbiór własny w okolicach Boulogne-Billancourt. Cena: 250 € do negocjacji. tel. 06.20.11.25.36

PRZEDSTAWICIEL DS. PROMOCJI I SPRZEDAŻY

„Vector Polonii” ogłasza rekrutację na stanowisko:

Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży!**Zakres obowiązków:**

- Dbanie o dobry wizerunek periodyku
- Pozyskiwanie reklamodawców, odbiorców prenumeraty
- Nawiązywanie oraz podtrzymywanie relacji z klientami
- Realizacja planów sprzedaży w oparciu o wyznaczone cele

Profil kandydata:

- Doświadczenie w sprzedaży i obsłudze klienta
- Dobra znajomość języka francuskiego (każdy dodatkowy język będzie atutem)
- Doskonale umiejętności komunikacyjne i negocjacyjne
- Znajomość środowisk polonijnych (mile widziana)
- Inicjatywa, energia, zapał do pracy
- Dynamizm i zaangażowanie
- Prawo jazdy kat. B

Informacje praktyczne:

- Miejsce pracy: Paryż, Francja
- Data objęcia stanowiska: od zaraz

Zgłoszenia (CV + list motywacyjny w języku polskim) prosimy wysłać na adres: photo@roidore.com z dopiskiem „Przedstawiciel ds. promocji i sprzedaży”.

PSYCHOLOG

Beata KWASIEBORSKI
Konsultacje - Paryż X
tel. 06 13 82 20 89

DAM PRACĘ:

Praca dla spawacza/montera z doświadczeniem w pracowni kreacji i wyrobu biżuterii w Paryżu.
Zakres zadań: obróbka metalu, prace ślusarskie, monterskie i spawalnicze. Znajomość języka francuskiego nie wymagana.
Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem 01 42 71 84 80 lub mailowy: magic@magicparis.fr.

Cennik ogłoszeń:

Ogłoszenia drobne do 10 słów – 8 €, każde kolejne słowo – 0,50 €.
Zniżka od trzeciej emisji ogłoszenia.
Ogłoszenia „dam pracę/szukam pracy” – bezpłatne
Prosimy o przesyłanie ogłoszeń na adres: redakcja@vectorpolonii.com
Reklama: cena w zależności od wielkości i ilości emisji.
Cennik w siedzibie Redakcji: 6, rue Sainte-Anastase, 75003 Paryż.
Redakcja VP nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam.

Imię i nazwisko

Zamawiam prenumeratę (roczną, półroczną)

Adres e-mail:

Wybierz okres prenumeraty!

Adres

Wybierz rodzaj płatności!

Płatność czekiem bankowym, przelewem, osobiście w redakcji.

Dane do przelewu bankowego:

ROI DORE, 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris,

Prenumerata Francja:

konto BNP Paribas
RIB: 33004 01849 00010069666 64

Prenumerata zagraniczna:

IBAN: FR76 3000 4018 4900 0100 6966 664
BIC: BNPAFRPPPOP

Kupon z czekiem wystawionym na ROI DORE prosimy kierować na adres redakcji: ROI DORE - 6, rue Sainte-Anastase 75003 Paris.

Obsługa abonentów:

09 62 62 77 86 / prenumerata@vectorpolonii.com

Foto: materiały prasowe dzięki uprzejmości galerii.

Ivan Argote, „Hangover and Extasy”, 2014, Galeria Perrotin, Paryż

Foto: materiały prasowe dzięki uprzejmości galerii.

Claire Morgan, „Opening”, 2013, Galeria Karsten Greve, Paryż

Paryski spacer z Marianem

Uliczki dzielnicy Le Marais, przecinające się pod różnym kątem, kręcące się w różnym kierunku, prowadzą w głąb kolejnych bram i drzwi. Za nimi otwiera się ukryty świat sztuki.

Przystanek Galerie Thaddaeus Ropac

Paryski oddział galerii powstał w latach 90. Wcześniej, w Salzburgu, Austriak Thaddaeus Ropac założył jedno z najbardziej znanych miejsc wystawiających sztukę współczesną z Europy i Ameryki Północnej. Obecnie, w paryskich przestrzeniach, podziwiać można wystawę prac Anglika, Jasona Martina. Ekspozycja nosi tytuł „Gestural Ubiquity”, co w wolnym tłumaczeniu można rozumieć jako „wszechobecność gestów”. W ulotce dla publiczności, kuratorzy wyjaśniają, że „starannie wyreżyserowany ruch pędzla i kontrolowanego stosowania farby, zawsze powierza jego dzieło niezwykle rzeźbiarskiej jakości... To, co może wyglądać jak kompozycja hojnie nakładanych wirów, zgrzaniach z kremowej farby jest w rzeczywistości drobniawo zbudowaną, rzeźbioną teksturą”. Zaprezentowane w przestrzennych, białych salach, sporej wielkości prace, delikatnie wpisują się w otoczenie. Przesycone niesamowitymi kolorami dzieła o grubej fakturze, niczym futurystyczne wizje wciągają widza w wymyślony przez artystę świat.

Przystanek Galerie Karsten Greve

Nazwa galerii pochodzi od nazwiska jej właściciela, który działania na polu sztuki rozpoczął od bycia handlarzem. Obecnie posiada trzy galerie: w Kolonii, St. Moritz i Paryżu. W tym ostatnim z miast, wchodząc od ulicy przez niewielkie szklane drzwi zobaczyć można przegląd prac różnych artystów reprezentowanych przez Greve. A wśród nich niezwykle ciekawą Claire Morgan i jedną z jej instalacji. Artystka prezentuje delikatne, drobniawo skonstruowane twory przestrzenne zbudowane z elementów natury (ptaki, muchy, rośliny) połączonej z materiałami sztucznie wytworzonymi przez człowieka. Niesamowite wrażenie lotności i niestabilności prac artystki, towarzyszy nieodpartemu odczuciu niemożności stworzenia takiego dzieła. „Czuję ścisły związek ze światem przyrody..., ale nasz niezdamy, często destrukcyjny związek z naturą, i <szuczny> świat, który wymyśliłmy dla siebie są równie ważne. W końcu odnalazłam siebie skupioną na obszarach, gdzie granice nie mogą być jasno określone” – przyznaje artystka. W tej samej galerii, tyle że od podwórza, zobaczyć

można instalacje włoskiego artysty – Fausto Melottiego. To zupełnie inny, twardszy świat. Twórca ten „należy do tej kategorii duchów historii sztuki i myśli, które wymykają się określonym definicjom, klasyfikującym w takich kategoriach jak <rzeźbiarz> lub <poeta>” – wspomina informacja o wystawie. Melotti z wykształcenia jest inżynierem, jest także muzykiem i z umiłowania artystą plastykiem. Wszystkie wspomniane drogi jego umysłu spotykają się w dziełach jakie tworzy. W paryskich salach galerii Karsten Greve prezentuje piękne, niezwykle wysmakowane dzieła. Łącząc, za pomocą podstawowych kształtów geometrycznych, materiały jak metal czy ceramika, wydobywa z nich harmonijny ład. Z pomocą przychodzą mu proste figury, doskonałe kule i jakość materiału.

Przystanek Galerie Perrotin

Galeria założona została przez Emmanuela Perrotin w latach 90. Jako pierwsza zaprezentowała prace Takashi Murakami czy Maurizio Cattelan. Teraz, dopracowane przestrzenie otoczone białymi ścianami, zamknęły w swych oknach prace kolumbijskiego artysty Ivana Argote. Wystawa „Strengthlessness” prezentuje różne formy jego działania. Od obelisku, poprzez rzeźby i instalacje, po wydruki i filmy. „Argote – pisze Julie Portier – podróżuje po świecie szukając szczątkowych objawów upadłej mocy, studiując pośrednie przejawy kontroli, obserwując konwencje przestrzegania jednej słusznej (oficjalnej) wizji historii”. Wśród prac artysty zobaczyć można film, na którym bawią się dwa lwy. Symbole siły mocarstw zeszyły z piedestałów, aby pobiegać za kuleczką. Ryczą, głośno stukają łapami podbiegając i przewracając się radośnie na podłoże w niewinnej zabawie. Ślepe lwy władzy... Tuż obok woskowe dłonie zdobywające świat na różne sposoby, przemyślane instalacje pozamykane w szklanych gablotach układające się w cykl „Cheese Head”, a fotografie nauczają widza poprzez wypalane przesłania. Wśród nich „Sad Paris, Spooky London”, gdzie mapa Paryża zmienia się w smutną twarz, a Londyn w upiora...

Foto: materiały prasowe dzięki uprzejmości galerii.

Prace Ivana Argote prezentowane na wystawie „Strengthlessness”